

JAARSTUKKEN 2021

GGD WEST-BRABANT

VOORWOORD

De Publieke Gezondheid staat in het teken van het verkleinen van gezondheidsverschillen tussen mensen. De coronacrisis heeft echter vooral kwetsbare groepen in onze samenleving getroffen en heeft daarmee juist de gezondheidsverschillen vergroot. Zo is de fysieke gezondheid van kwetsbare ouderen en de mentale gezondheid van vooral jongeren en jongvolwassenen onder druk komen te staan. In 2021 heeft GGD West-Brabant alle zeilen bijgezet om de pandemie te bestrijden, de impact van COVID19 op de samenleving aangepakt en de reguliere organisatie draaiende gehouden. Alles bij elkaar geen sinecure waaraan alle GGD-medewerkers een bijdrage hebben geleverd. Wederom is een beroep gedaan op de flexibiliteit van de organisatie. In tegenstelling tot 2020 heeft de GGD in 2021 haar reguliere taken niet tot nauwelijks hoeven af te schalen omdat er een robuuste Corona organisatie stond die de pandemie aanpakt.

Door de pandemie zijn de bestaande scheidslijnen scherper geworden. Dit betekent dat we in 2021 extra scherp aan de wind hebben gevaren door bijvoorbeeld proactief gezinnen met kinderen, waarvan we via een risicoscore hogere gezondheidsrisico's zien bij hun ontwikkeling, te benaderen. Maar ook door het ontwikkelen van een toolkit voor MBO- en HBO- studenten om negatieve gedachte en gevoelens bespreekbaar te maken. Positieve gezondheid blijft hiervoor de basis. De GGD neemt zeker op het gebied van preventie een sterkere regierol. We zijn partner in de vele lokale preventieakkoorden die in 2021 zijn gesloten. Hierbij is een accentverschuiving gewenst van focus op gezondheidsverschillen naar het vrijmaken van meer gezondheidspotentieel. Hoe kan zoveel mogelijk gezondheidswinst worden behaald en hoe kan gezondheidsverlies zoveel mogelijk worden voorkomen? Mede hieraan hebben we 2021 vorm en inhoud gegeven en zullen we hier de komende jaren fors op moeten blijven investeren.

Ook op het gebied van onze expertises onderzoek, data en kennis hebben we in 2021 stappen gezet, zoals bijvoorbeeld in de doorontwikkeling van onze online dashboards en de extra gezondheidsmonitors. De schaarste op de arbeidsmarkt heeft ons echter wel parten gespeeld. Het tekort aan onder andere artsen en verpleegkundigen zorgen ervoor dat de druk op organisatie onverminderd hoog blijft. Dit vergt van de organisatie om onze uitdagingen op een innovatieve manier aan te vliegen. Denk hierbij aan functiedifferentiatie en het gebruik van nog meer digitale toepassingen in ons werk.

Op het gebied van informatiebeveiliging en privacy is 2021 een spannend jaar geweest. Door de datadiefstal en het daaropvolgende onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens is nog duidelijker geworden dat de beveiliging van informatie steeds belangrijker is. Zowel binnen als buiten de organisatie proberen kwaadwillenden zwakke plekken in de beveiliging te ontdekken en hier misbruik van te maken. Voor onze dienstverlening zijn we steeds afhankelijker van de beschikbaarheid van systemen en de betrouwbaarheid van informatie. In samenwerking met onze partners zullen we het komende tijd waar nodig extra beveiligingsmaatregelen treffen.

We zijn er trots op dat we als GGD West-Brabant hebben laten zien dat we een ondernemende en flexibele organisatie zijn, die er staat als de samenleving haar nodig heeft. Hiervoor bedanken wij al onze medewerkers en (keten)partners. Hun inzet en flexibele opstelling hebben ervoor gezorgd dat we terug kunnen kijken op een jaar waar we naast het hoofd te bieden aan de coronacrisis ook de reguliere organisatie draaiende hebben gehouden met resultaten die er toedoen.

Miranda de Vries, bestuursvoorzitter GGD West Brabant
Sebastiaan Baan, directeur Publieke Gezondheid

Inhoud

Inhoud	3
1.JAARVERSLAG: DE ANALYSE	4
1.1Inhoudelijke analyse	4
1.2Financiële analyse.....	6
2.ACHTERGRONDINFORMATIE	9
2.1Resultaat per ambitie.....	9
2.2Indicatoren.....	20
2.3Beleidsindicatoren	33
3.PARAGRAFEN	34
3.1Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	35
3.2Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	38
3.3Paragraaf financiering	38
3.4Paragraaf bedrijfsvoering	42
3.5Paragraaf verbonden partijen	48
JAARREKENING 2021	49
1.GRONDSLAGEN	50
2.Balans per 31 december 2021.....	52
3.Toelichting op de balans per 31 december 2021	53
4.Niet in balans opgenomen verplichtingen en niet in balans opgenomen activa	59
5.Overzicht baten en lasten.....	59
5.1Overzicht baten en lasten.....	60
5.2Exploitatie overzicht 2021	61
6.Toelichting op het overzicht baten en lasten 2021.....	62
6.1Baten	62
6.2Lasten	63
6.3Incidentele baten en lasten	65
6.4Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	65
7.Bijlage Taakvelden	67
8.Bijlage Sisa.....	68
Bijlagen	69

1. JAARVERSLAG: DE ANALYSE

Dit jaarverslag brengt inhoudelijk en financieel in beeld hoe de GGD West-Brabant ervoor staat in het najaar van 2021 en wat voor onze organisatie de gevolgen zijn van de coronacrisis in combinatie met de uitvoering van onze reguliere taken. In dit hoofdstuk vindt u een beknopte analyse en wordt stilgestaan bij de organisatieontwikkeling en het personeel. In hoofdstuk 2 ziet u in een oogopslag de stand van zaken voor wat betreft de indicatoren die we in de Beleidsbegroting 2021 hebben opgenomen. Tot slot gaan we in hoofdstuk 3 verder in op de financiën en de financiële impact die corona nog steeds heeft op onze organisatie.

1.1 Inhoudelijke analyse

Naast onze reguliere activiteiten hebben in 2021 veel werkzaamheden plaats gevonden in de aanpak van corona en daaraan gerelateerde werkzaamheden. We komen er niet onderuit dat de werkzaamheden voor corona invloed hebben op onze organisatie. We starten de inhoudelijke analyse met de corona activiteiten en gaan vervolgens in op onze reguliere activiteiten.

Aanpak corona

Coronataken

Vanuit VWS heeft de GGD de opdracht aangenomen om, het grootschalig vaccineren tegen corona uit te voeren. Daarnaast gaat het testen en bron- en contactonderzoek onverminderd door. Vanuit de landelijke vaccinatiestrategie zijn wij op 15 januari met vaccineren in de regio West-Brabant gestart. In de eerste helft van 2021 heeft het uitvoeren van deze vaccinatie taak veel ruimte en tijd gevraagd van onze organisatie. Het Ministerie van VWS vergoedt ook in 2021 rechtstreeks de extra kosten die de GGD'en maken ten behoeve van de bestrijding van corona.

Corona Next Step

Voor de uitvoering van alle coronataken hebben we als onderdeel van de organisatie het programma Corona Next Step ingericht. De corona-organisatie is steeds verder geprofessionaliseerd en kan zowel personeelsmatig als organisatorisch flexibel inspelen op een toenemende of afnemende vraag. Om deze grote klus te kunnen klaren heeft de GGD het aantal artsen, prikkers en administratief medewerkers flink opgeschaald. Ook hebben we extra medewerkers aangenomen op de ondersteunende bedrijfsvoeringsfuncties, zoals HR, Financiën en Facilitair. In de drukste periode hadden we naast de ca. 350 vaste medewerkers van de GGD circa 1200 flexibele medewerkers **extra** in dienst. In 2021 hebben we op 6 locaties in West-Brabant 1.026.470 inwoners gevaccineerd. Vanaf juni 2021 zijn we ook gestart met fijnmazig vaccineren gericht op groepen waarbij de vaccinatiegraad achterblijft. We spreken dan over de volgende doelgroepen:

- De jongere leeftijdsgroepen (<35 jaar), in het bijzonder 20-30 jaar;
- 45-60-jarigen met het risico om opgenomen te worden op de IC-afdeling;
- Arbeidsmigranten (internationale medewerkers);
- Inwoners met een niet-Westerse migratieachtergrond;
- Inwoners waarbij het geloof een belangrijke rol speelt in hun leven of in het leven van hun directe omgeving.

We hebben dit in nauw contact met gemeenten en sleutelfiguren in de wijk opgepakt en met elkaar bepaald wat de beste aanpak was. We hebben uiteindelijk mobiele prikposten in de wijk ingezet en pop up locaties ingericht om deze doelgroepen te bereiken.

Informatieveiligheid

Begin 2021 worden we landelijk getroffen door een datadiefstal. De gestolen gegevens komen uit twee databases van de GGD: het systeem waarin medewerkers test- en vaccinatieafspraken registreren (CoronIT) en het dossier waarin ze informatie uit bron- en contactonderzoeken vastleggen (HPZone). Uit politieonderzoek is gebleken dat de gegevens van circa 1.250 personen (landelijk) onbevoegd zijn ingezien, gestolen en mogelijk verkocht tussen augustus 2020 en de eerste maanden van 2021. Bij deze fraude zijn geen medewerkers van GGD West-Brabant betrokken. Na het incident is het landelijk systeem aangepast en de controle verscherpt. Binnen de GGD West-Brabant is de monitoring van medewerkers in de uitvoering van

hun werk verscherpt om dit soort incidenten te voorkomen en om onze eigen medewerkers hiertegen te beschermen. Als gevolg van de maatregelen, voortvloeiend uit de corona datadiefstal/-lek (informatieveiligheid) heeft GGD West-Brabant opgeschaald en investeringen gedaan door o.a. het aantrekken van een CISO en Privacy Officer. Daarnaast heeft de Functionaris Gegevensbescherming een stevigere plek gekregen en zijn we extra IT-verplichtingen aangegaan ter bevordering van de informatieveiligheid. Deze investeringen zijn vooralsnog bekostigd vanuit Covid-19 gelden. Er is nog geen uitsluitsel over structurele financiering en de organisatorische inbedding van deze noodzakelijke functies CISO, PO en FG. Hierin wordt de samenwerking gezocht met collega GGD-en die voor een zelfde uitdaging staan.

Wob-verzoeken corona

Inmiddels hebben zowel de veiligheidsregio's als de GGD'en een aantal Wob-verzoeken (Wet openbaarheid van bestuur) ontvangen van zowel de regionale als de landelijke media. Het betreft vragen over het aanbestedingsproces in het kader van het testen tijdens de coronapandemie. Waar mogelijk werd in gezamenlijkheid met de andere GGD'en in Nederland hieraan invulling gegeven, hoewel we als GGD-en wel ieder voor zich aan deze verzoeken moesten voldoen. Gezien de grote hoeveelheid aan informatie is de beantwoording een arbeidsintensief proces en kost het de nodige (juridische) capaciteit.

Uitvoering regulier werk

Impact corona op ons regulier werk

Ondanks de lockdown in het begin van 2021 is het reguliere werk zoveel mogelijk doorgegaan. We maken hierbij gebruik van de opbrengsten van de digitale contacten en de nieuwe aanpak die in 2020 is ontwikkeld. Een goed voorbeeld hiervan is het actief benaderen van scholen en kwetsbare gezinnen. We hebben ons gericht op effecten van corona in de samenleving, zoals de mentale weerbaarheid en het belang van een gezonde leefstijl. De directe gevolgen van de coronacrisis voor inwoners van West-Brabant en de GGD zijn merkbaar op alle vlakken. Doordat de aanpak van corona vanuit een programma wordt aangestuurd, kan het reguliere proces van de GGD ontlast worden zodat de activiteiten doorgang kunnen vinden. Onze strategische agenda blijft echter een goede basis, want na toetsing blijkt dat de doelen en ambities uit de Beleidsbegroting 2021 nog steeds passend zijn bij de daadwerkelijke maatschappelijke situatie in 2021.

De GGD West Brabant heeft een grote meerjaren opdracht gekregen van VWS om de gevolgen van corona in West-Brabant te monitoren bij diverse leeftijdsgroepen. Dit wordt gefinancierd vanuit VWS middelen. We vertalen daarbij de door onze GGD geleerde 'corona lessen' en nieuwe inzichten naar ons reguliere werk. De toepassing van dashboards blijft gehandhaafd en de versterking en uitbreiding van ons regionale en landelijke netwerk blijven we benutten. Digitaal werken en contact op afstand is inmiddels geborgd in onze manier van werken. We zetten in op het zo doelmatig mogelijk uitvoeren van ons reguliere werk, met oog voor de impact die corona op de inwoners van onze regio heeft.

Vitaliteit en weerbaarheid GGD-medewerkers

Het weerbarstige verloop van het virus, de behoefte aan duidelijkheid bij inwoners en de steeds grotere tweedeling in de maatschappij tussen gevaccineerde en ongevaccineerden veroorzaakt maatschappelijke onrust. Dit heeft zijn weerslag op de professionals die 'gewoon' hun werk doen. Tot onze afschuw krijgen onze medewerkers dan ook steeds vaker te maken met verbale agressie en soms zelfs met fysiek geweld. Veiligheid op de werkvloer is voor de GGD een groot goed en we investeren hierin door beveiliging in te zetten op de test- en vaccinatielocaties. Daarnaast worden medewerkers die hier behoefte aan hebben begeleid en is er geïnvesteerd in weerbaarheidstrainingen voor collega's die zich daar extra in willen bekwamen.

De gevolgen van de coronacrisis op de werkdruk eist bij veel medewerkers zijn tol. Door hier regelmatig aandacht aan te besteden in onze communicatie en door de inzet van verschillende interventies proberen wij in nauw contact te blijven met onze medewerkers en de vitaliteit op peil te houden. Hierbij helpt de krapte op de arbeidsmarkt voor met name artsen en verpleegkundigen niet. We hebben moeite om onze vacatures in te vullen. Het ziekteverzuim percentage van 5.5% is hoger dan begroot.

Wob-verzoek regulier werk

Naast de Wob-verzoeken omtrent corona hebben we medio 2021 ook een Wob-verzoek ontvangen over het proces ten aanzien van GGD-inspecties in de kinderopvang. Hieraan is uitvoering gegeven en de gevraagde documenten zijn aangeleverd.

Uw gezondheid, ons werk

In 2021 is ons kwaliteitscertificaat via een externe audit weer verlengd en hebben we een eerste stap richting het eerder en beter managen van risico's gezet. Vanuit onze reguliere taken hebben alle teams gewerkt aan onze GGD-ambities uit de beleidsbegroting 2021.

Onze ambitie om de gezondste regio van Nederland te worden is urgenter dan ooit

Onze ambitie vanuit 'de Agenda van de Toekomst' om de gezondste regio van Nederland te worden is nu urgenter dan ooit tevoren. Het leggen van verbindingen in het netwerk, zowel intern als extern, en het (door)ontwikkelen op de inhoud waren in 2020 nauwelijks mogelijk op andere onderwerpen dan die, welke corona gerelateerd waren. Deze samenwerking in de, deels nieuwe, netwerken nemen we mee in ons reguliere werk, dat in 2021 weer een doorstart kreeg. Onze strategische doelen willen we bovendien realiseren in het licht van de ambities uit de [vier landelijke Position Papers](#), die door de 25 DPG'en medio 2021 zijn vastgesteld en door GGD GHOR Nederland zijn aangeboden aan de formateur.

Voor de komende raadsverkiezingen in maart 2022 hebben we aan de politieke partijen van alle gemeenten een kernboodschap '[Gezondheid! In jullie partijprogramma](#)' gestuurd. We dagen ze hiermee uit om op het thema publieke gezondheid samen met ons aan de slag te gaan. Deze boodschap bevat informatie die direct opgenomen kon worden in het verkiezingsprogramma of als inbreng gebruikt kan worden bij interviews, presentaties en discussiebijeenkomsten.

Analyses van de voortgang en de detailinformatie op de diverse GGD-ambities vindt u in hoofdstuk 2.

1.2 Financiële analyse

Voor deze analyse wordt gekeken naar de financiële effecten van de GGD-taken in 2021. Er is een onderscheid gemaakt in voor de financiële impact op GGD taken, de rechtmatigheid en de financiële risico's als gevolg van de corona crisis.

Financiële impact GGD-taken

Voor 2021 is er een resultaat van 133k (positief) gerealiseerd.

Het resultaat van 2021 is een verzameling van een aantal voordelige (V) als negatieve (N) ontwikkelingen uit onze exploitatiebegroting. Al deze ontwikkelingen zijn grotendeels het gevolg van corona. Een van de voordelige ontwikkelingen op het resultaat is het aantal niet ingevulde vacatures (V). Het lukt momenteel onvoldoende om vacatures, zoals die van artsen, ingevuld te krijgen. Doordat we met een groot deel van het personeel inzet heeft gepleegd op corona, zijn verder een aantal geplande opleidingen (V) niet doorgegaan. Eenzelfde effect van onderbesteding zien we uiteraard op dienstreizen (V). De minder kosten van dienstreizen hebben we gecorrigeerd op de declaraties naar VWS voor de corona kosten conform de hiervoor geldende voorwaarden. Tot slot zien we doordat we een aantal investeringen (V) doorschuiven naar een volgend boekjaar, ook 'tijdelijk' voordeel op dit onderdeel. We realiseren dat dit uitstel is waardoor we voor een volgend jaar rekening houden met hogere kapitaalslasten. Naast positieve (financiële) effecten zijn er ook negatieve ontwikkelingen waarmee we in 2021 zijn geconfronteerd. Zo hebben we in 2021 via mobiliteit afscheid genomen van personeel en hebben we hogere uitgaven voor huisvesting als gevolg van gestegen energieprijzen en hogere huurkosten van een aantal locaties.

Voor de verdere uiteenzetting van de financiën van het programma publieke gezondheid verwijzen wij graag naar de jaarrekening 2021.

financiële impact corona

In 2021 hebben we voor een totaal bedrag van 64 mln. voorschotten ingediend bij VWS ter compensatie van de meerkosten en minderopbrengsten. Vanaf 2021 worden de laboratoriumkosten met betrekking tot de PCR-testen direct bij VWS in rekening gebracht en declareert de GGD de laboratoriumkosten van de door zorginstellingen afgenomen PCR-testen bij personeelsleden en de door huisartsen afgenomen PCR-testen bij

het RIVM. De financiële impact van Corona op de GGD West Brabant heeft geen invloed op de gemeentelijke bijdrage. De financiële impact wordt door RIVM (laboratoriumkosten) en VWS (meerkosten en minder opbrengsten) gecompenseerd. In de declaratie van VWS (tabel hieronder) zijn de totale (specifieke en overige) meerkosten en minderopbrengsten opgenomen (exclusief de labkosten) voor het gehele jaar.

Kostensoort	Opgave kosten jaar 2021
Bron- en contactonderzoek (subtotaal)	14.398.998
Bemonstering (subtotaal)	21.498.487
COVID-19 vaccinatie	21.756.826
Overige Meerkosten	
Infectieziektebestrijding (IZB)	1.818.556
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	1.461.176
Ondersteuning	3.284.283
Subtotaal	6.564.015
Minder inkomsten (verrekend met minder uitgaven)	
Infectieziektebestrijding (IZB)	
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	58.000
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	537.000
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	238.000
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	31.000
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	20.000
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	-336.017
Ondersteuning	
Subtotaal	547.983
Totale voorlopige uitgaven 2021	64.766.309

Rechtmatigheid

Voor de bemensing van de deelprocessen Testen, Bron- en Contactonderzoek (BCO) en Vaccineren binnen ons programma Corona Next Step maken we gebruik van de diensten van verschillende uitzend- en detacheringsbureaus. Bovendien zijn andere contracten, o.a. de facilitaire kosten om de teststraten operationeel te houden, onder dwingende spoed tot stand gekomen. Om de continuïteit te waarborgen, hebben wij ons genoodzaakt gezien de contracten te verlengen in 2021.

Het Dagelijks Bestuur heeft met inachtneming van de geschetste risico's in maart 2021 besloten tot: Verlengen van de contracten die zijn afgesloten ten behoeve van de deelprocessen Testen en BCO tot en met 31 december 2021 zonder Europese aanbestedingsprocedure. Samen met GGD HvB heeft GGD WB voor de zomer van 2021 een aanbestedingstraject m.i.v. 2022 in gang gezet. Dit proces zal begin 2022 worden afgerond waardoor voor dit proces de uitgaven rechtmatig blijven. Daarnaast gaan we ervanuit dat er voor 2021 nog gebruik kan worden gemaakt van de dwingende spoed met overbruggingsperiode, waardoor er geen onrechtmatigheid optreedt in 2021.

Financiële Risico's voortvloeiend uit Covid

De meerkosten voor Corona worden gedekt door de landelijke Compensatieregeling van VWS. Deze regeling is eindig. De compensatieregeling voor 2022 is nu gecommuniceerd met uitzondering compensatie op inkomstenderving in tegenstelling tot 2020 en 2021. Wel blijft de meerkostenregeling van VWS over 2022 nog intact waardoor de werkelijke kosten voor de GGD o.a. voor markttaken intact blijven. Daarnaast is er vanuit de GGD goed reeds in het verleden maatregelen getroffen. Zo kan er gebruik worden gemaakt van een bestemmingsreserve, te weten de bestemmingsreserve markttaken. Over de ontwikkelingen, impact en de gevolgen zullen we u uiteraard tijdig blijven informeren.

Daarnaast zijn er aanvullende IT-kosten gemaakt in de afgelopen jaren door het aantrekken van functionarissen (CISO, PO en FG). Het betrof hier noodzakelijke kosten op gebied van informatievoorziening en informatiebeveiliging. Deze kwamen o.a. voort uit de risico aansprakelijkheid en datadiefstal. Naar de financiële dekking voor deze functionarissen na corona wordt op dit moment gekeken binnen de GGD WB.

1. ACHTERGRONDINFORMATIE

In lijn met onze ambities uit de 'Agenda van de Toekomst' en de Bestuursagenda 2018-2022 is de beleidsbegroting van de GGD West-Brabant voor 2021 opgebouwd rondom 6 ambities, te weten:

1. Bijzondere aandacht voor onze sociaal-medische crisistaken.
2. Verdere stappen zetten voor een gezonde en veilige leefomgeving.
3. Preventie verbreden en verdiepen.
4. Gezondheidskansen voor iedereen: het kan nóg gelijkjer.
5. Naar moderne, eigentijdse dienstverlening met de klant als kompas.
6. We versterken de driehoek onderzoek-beleid-praktijk.

Deze ambities zijn uitgewerkt in verschillende doelen. Alle teams van de GGD zijn in 2021 begonnen met bijzondere aandacht voor het waarmaken van deze ambities en doelen. Onderstaand geven we de voortgang en verwachting weer op de afzonderlijke doelen:

- ✓ We hebben het doel voor 2021 behaald;
- ✗ We hebben het doel voor 2021 niet behaald.

2.1. Resultaat per ambitie

2.1.1. Bijzondere aandacht voor onze sociaal-medische crisistaken

Door de corona uitbraak waren alle ogen gericht op één van onze crisistaken, namelijk die van de bestrijding van een A-infectieziekte, waarbij de GGD een grote rol speelde en nog steeds speelt. Ook nu zijn onze collega's van team Infectieziektebestrijding nog steeds voor circa 90% belast met de uitvoering van de coronataken. Zij zijn, onder meer, eindverantwoordelijk voor de kwaliteitszorg binnen het coronaprogramma en zijn daarnaast ook betrokken bij de landelijke beleidsontwikkelingen.

Een andere, sociaal medische crisistaak die uitgevoerd wordt door onze forensisch artsen is de Medische Arrestantenzorg. De bedoeling was dat deze taak in 2021 opnieuw zou worden aanbesteed, maar dit is door het Ministerie van V&J tot nader orde opgeschort. Vooralsnog blijven we deze taak uitvoeren. In 2021 is gestart met een kwaliteitsslag op forensische geneeskunde. Door schaarste op de arbeidsmarkt is vanaf 2021 landelijk hierop ondersteuning georganiseerd.

Naast het reguliere werk is het team GHOR nog altijd druk om in het kader van corona de continuïteit van zorg Brabant-breed te ondersteunen. Vooral ook weer in het laatste kwartaal van 2021. Hun rol in de informatievoorziening is nog altijd van cruciaal belang voor bestuurders van onze Veiligheidsregio MWB.

Wat wilden we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
a. Eind 2021 hebben we het netcentrisch werken ingevoerd binnen al onze crisisprocessen. Op die manier delen we in crisissituaties op een effectieve manier de juiste informatie met alle betrokken partners. Die zijn daardoor in staat om hun acties te baseren op hetzelfde, complete beeld van de situatie.	✓	Er worden momenteel (nieuwe) informatiecoördinatoren (ICO's) getraind om tijdens crises of bij incidenten met een groot risico voor de volksgezondheid de actuele beeldvorming te ondersteunen.
b. Met het oog op de bedrijfscontinuïteit brengen we voor minimaal de helft van onze kritische processen in beeld wat de risico's zijn die de continuïteit van die processen in gevaar brengen. We willen namelijk inzicht krijgen in wat er tijdens een crisis nodig is om naast de crisisprocessen (o.a. infectieziektebestrijding en medische milieukunde), ook de kritische processen (o.a. JGZ, TBC en seksuele gezondheid) te laten doorgaan.	✓	Dit doel is deels behaald. Er ligt een plan van aanpak met beschreven maatregelen. Er is gewerkt aan verfijning van de BCM methode waardoor de teams zelf meer kunnen invullen. Dit levert een versnelling op van de nog op te pakken kritische processen van de GGD. Wordt in 2022 verder opgepakt.
c. We vereenvoudigen, harmoniseren en uniformeren de processen in de evenementenadvisering aan onze gemeenten. Dat doen we samen met de andere Brabantse GGD'en, de Veiligheidsregio, de andere GHOR-regio in Brabant en de Politie. Zo komen we tot geïntegreerde advisering, met als doel veiligere en gezondere evenementen in onze regio	✓	Het proces evenementen advisering is vereenvoudigd en geüniformeerd. Er is een aanvragenmailbox in gebruik genomen en er zijn heldere afspraken met partners gemaakt. Dit wordt in 2022 nog verder doorontwikkeld.

2.1.2. Verdere stappen zetten voor een gezonde en veilige leefomgeving

Alle gemeenten hebben zich voorbereid op de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Vaak door het opstellen van een omgevingsvisie en omgevingsplannen, meestal via 'Omgevingstafels'. Helaas is de invoering van deze wet weer uitgesteld en treedt hij naar verwachting pas 1 januari 2023 in werking. Dit weerhoudt ons er niet van om de ontwikkelingen in de regio verder mee vorm te geven. De GGD is betrokken bij deze ontwikkelingen, hoewel bij de ene gemeente meer dan bij de andere. Een ondersteunend instrument hierbij is de [Brabantse Omgevings Scan \(BROS\)](#), die in 2021 is doorontwikkeld door de drie Brabantse GGD-en en Telos. In 2021 zijn we, samen met de andere twee Brabantse GGD-en, ook gestart met een verkenning op de samenwerking met de Provincie op dit thema. We hebben meegewerkt aan het Provinciale beleidskader Gezondheid 2021-2030, waarbij de ambitie drie gezonde levensjaren erbij voor elke Brabander in 2030 is.

Het team Onderzoek heeft de monitor Integrale Veiligheid uitgevoerd en de resultaten gepresenteerd. Het team Technische Hygiëne Zorg (THZ) zet zich met haar inspecties in voor een veilige en gezonde omgeving voor kinderen in de kinderopvang. Deze inspecties zijn in het 2^e kwartaal van 2021 weer opgestart. De productieafspraken zijn door de lockdown niet geheel behaald. Met de betreffende gemeenten is besproken hoe en wanneer deze achterstand wordt ingehaald. Ook het aantal reisvaccinaties blijft door corona in 2021 achter ten opzichte van voorgaande jaren.

Wat wilden we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
a. We geven uitvoering aan de business case 'rol en positie van GGD West-Brabant in de Omgevingswet', zoals vastgesteld wordt door ons Algemeen Bestuur in 2020. Op die manier onderzoeken we hoe we in het kader van de Omgevingswet kunnen bijdragen aan een gezonde en veilige leefomgeving.	X	De opdracht voor de ontwikkeling van een business case is opgestart maar nog niet afgerond. Intussen bereiden we productafspraken voor m.b.t de samenwerking tussen gemeenten, GGD en ketenpartners. We profileren ons actief als partner in lokale processen, sluiten aan bij regionale netwerk Midden-West-Brabant en hebben bijgedragen aan (de voorbereiding op) de Omgevingsvisies van verschillende gemeenten.
b. We zetten ons samen met gemeenten in voor een rookvrije regio. Zo willen we ervoor zorgen dat de volgende generatie opgroeit zonder de nadelige gezondheidseffecten van roken.	✓	We werken a.d.h.v. een regionaal plan van aanpak dat is toegespitst op de behoeften en stand van zaken in gemeenten. We hebben onder meer webinars, een live event en een camper-tour aangeboden en organiseerden een geslaagde kennis- en inspiratiemiddag voor o.a. bestuurders, ambtenaren en partners. Circa 1.225 inwoners hebben meegedaan aan Stoptober. We dagen gemeenten uit om deel te nemen aan de Rookvrije Generatie Award West-Brabant (uitreiking april 2022).
c. Samen met de andere Brabantse GGD 'en zorgen we voor borging van de BrOS, de Brabantse Omgevingsscan. We zorgen voor doorontwikkeling van het instrument, breiden het uit met data van de omgevingsdiensten en de Veiligheidsrisicoscan en sturen erop aan dat gemeenten de BrOS gebruiken als informatiebron voor hun beleid. Zo dragen wij bij aan het gezonder maken van wijken en buurten.	✓	De beleidsinspiraties en data van de BrOS zijn geactualiseerd en worden gebruikt in alle adviezen aan gemeenten omtrent gezonde en veilige leefomgeving, waaronder ook de Omgevingsvisies en de omgevingsplannen.

2.1.3. Preventie verbreden en verdiepen

Ook in 2021 zijn de groepsvaccinaties uitgevoerd vanuit het Rijksvaccinatieprogramma, om kinderen te beschermen tegen ernstige ziekten, zoals HPV, BMR/DTP en Meningokokken. De vaccinatiegraad is licht gestegen, zie ook pagina 22.

In een intensief traject willen de West-Brabantse gemeenten, zorgverzekeraar CZ, CZ Zorgkantoor, GGD West-Brabant en Zorgbelang komen tot een actiegerichte samenwerkingsagenda op het brede thema van preventie. De teams Beleid en Onderzoek hebben geadviseerd en meegeschreven bij het inhoudelijke kader voor deze

samenwerking. Eind 2021 is het kader voor deze samenwerkingsagenda vastgesteld in de stuurgroep. Begin 2022 wordt dit kader in een collegenotitie voorgelegd aan de colleges van de West-Brabantse gemeenten.

In West-Brabant zijn daarnaast in 2021 in veel gemeenten lokale preventieakkoorden ondertekend. Het team beleid heeft een handreiking gemaakt en gemeenten gestimuleerd om met de lokale preventie akkoorden aan de slag te gaan. Onze GGD participeert in de netwerken rondom deze akkoorden.

De GGD stimuleert gezond ouder worden en heeft met andere partners de campagne '[Wij zijn zelf het medicijn](#)' gelanceerd. Ruim 100 regionale 'vrienden' sloten zich aan bij deze campagne. Ook geven we uitvoering aan het regionaal plan voor een [rookvrije regio](#). We zijn er trots op dat twee van onze bestuurders ambassadeur zijn geworden van deze mooie initiatieven.

Omdat het in corona-tijd niet mogelijk was om groepsvoorlichtingen te geven, heeft het team Preventie samen met Avans Hogeschool en KBO Brabant een serie online informatiebijeenkomsten (webinars) georganiseerd over gezond ouder worden. De webinars werden zeer goed bekeken en gewaardeerd.

De coronacrisis heeft een grote impact op het mentaal welbevinden van de bevolking vooral onder jeugdigen en jongvolwassenen. In 2021 heeft de GGD een onderzoek uitgevoerd naar de mentale gezondheid van MBO- en HBO-studenten in West-Brabant. Naar aanleiding van de resultaten is een toolkit ontwikkeld. De toolkit omvat onder meer een notitieboekje *Hoe ist? Share after writing* en drie campagnevideo's gericht op het bespreekbaar maken en delen van negatieve gevoelens en gedachten met medestudenten en/of hulpverleners. Dit alles in samenwerking met studenten van St. Joost School of Art & Design met St. Joost en de opleiding Trend Research & Concept Creation in Lifestyle van Fontys. In 2022 vindt doorontwikkeling en implementatie van de toolbox plaats.

Verder heeft de GGD verkennende gesprekken gevoerd met landelijke en regionale actoren over de opties voor een integrale aanpak van suïcidepreventie in de regio. Dit in aansluiting op de *Landelijke agenda suïcidepreventie 2020-2025*. Ook zijn er gemeentelijke infosheets met recente cijfers over mentale gezondheid en kernboodschappen voor beleid ontwikkeld. Beiden krijgen in 2022 een vervolg.

In juli is groen licht ontvangen vanuit ons algemeen bestuur voor de regionale uitrol van het programma [Nu Niet Zwanger](#), dat in Breda vanaf 2018 draait en al tot mooie resultaten heeft geleid.

Ons team Seksuele Gezondheid heeft in 2021 voorlichtingen gegeven op scholen, onder meer samen met ervaringsdeskundigen. 16 scholen hebben in samenwerking met de GGD de stimuleringsregeling Relaties & Seksualiteit aangevraagd en toegekend gekregen. Ook onze adviseurs preventie en gezondheid hebben voorlichting gegeven aan leerlingen en ouders in zowel het basis- als voortgezet onderwijs. Daarnaast gaven zij voorlichting aan vrijwilligers, professionals en inwoners, bijvoorbeeld over positieve gezondheid.

Het team onderzoek heeft een rapportage rondom middelengebruik onder jongvolwassenen afgerond. Ook hebben zij de evaluatie van de pilot Jeugdconsulent in de huisartsenpraktijk en de pilot regelvrij integraal sociaal domein in opdracht van enkele van onze gemeenten afgerond.

Wat willen we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
a. We gaan vanuit het Rijksvaccinatieprogramma naast meisjes ook jongens inenten tegen HPV, het humaan papillomavirus. Dit vaccin beschermt hen tegen penis-, anus-, mond- en keelkanker. Daarnaast voeren we opnieuw een HPV-inhaalcampagne voor alle 14 tot 18-jarigen uit. Op die manier verminderen we het risico op (de verspreiding van) deze kankerverwekkende infectieziekte.	✓	We participeren actief in de landelijke besluitvorming over de start van de campagne HPV jongens per 1 januari 2022. Daarnaast hebben we alle spijtoptanten HPV 14-18 jaar de gelegenheid gegeven om zich alsnog te laten vaccineren tijdens onze groepsvaccinaties in het najaar 2021.
b. De GGD krijgt landelijk een grotere rol bij de uitvoering van het Nationaal Preventieakkoord. Dit komt terug in de Contourennota. In onze regio leggen we de focus op drie belangrijke thema's: het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Onze adviseurs preventie treden hierbij in overleg met de betrokken gemeenten ondersteunend op in de richting van het onderwijs. Op die manier dragen we eraan bij dat kinderen op latere leeftijd geen nadelige gezondheidseffecten van roken, drinken en alcohol ondervinden.	✓	We ondersteunden verschillende gemeenten bij de totstandbrenging/uitvoering van een lokaal preventieakkoord en bij het vinden van (landelijke) financiering hiervoor in 2021. Alle 16 gemeenten hebben inmiddels een lokaal preventieakkoord of zijn, samen met partners, bezig met de opstelling hiervan. Daarnaast ondernamen we activiteiten op het gebied van onder meer gezond ouder worden, valpreventie, integrale suïcidepreventie en goedkope gezonde voeding. We promoten inzet op preventie bij zorgverzekeraars, ziekenhuizen, huisartsen, VVT (Verzorgings-, Verpleeghuizen, Thuiszorg) en welzijn. We hielden een inspiratiesessie voor de Rookvrije Generatie en brachten de rookvrije omgeving onder de aandacht gebracht bij sportverenigingen, scholen en kinderopvangen en de gemeenten. Ook brachten we alcoholpreventieprogramma's en -campagnes onder de aandacht middels nieuwsbrieven en een inspiratiesessie. Verder hebben we de scholen proactief benaderd met de Gezonde School aanpak.

Wat willen we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
c. We zetten in onze regio een brede preventie-beweging in gang. Hiermee stimuleren we dat naast de gemeenten en de GGD, ook andere instellingen zoals ziekenhuizen zich meer gaan richten op preventie. Door op deze manier onze preventie-inzet te versterken, verbreden we die naar gebieden en situaties waar wij zelf minder directe invloed hebben.	✓	We werken vooral samen met partners in het sociaal domein, in de eerste lijn en in de tweede lijn. Daarnaast participeren we in het netwerk met gemeenten, zorgverzekeraar en andere partners om te komen tot een regionale samenwerkingsagenda preventie.

2.1.4. Gezondheidskansen voor iedereen: het kan nóg gelijkjer

Vanuit de Jeugdgezondheidszorg zijn we hard aan het werk geweest om de opgelopen achterstanden door corona en de maatregelen hierop, waaronder de lockdown, om te buigen. Het is een kwetsbaar evenwicht. De extra aandacht en zorg voor kwetsbare kinderen, die door de coronaperiode nóg kwetsbaarder zijn geworden, de lange wachtlijsten en ook de druk op in de teams door schaarste aan personeel, vroegen veel van de JGZ-professionals. Uitgangspunt is en blijft: het landelijk Professioneel Kader, zorg op maat voor kwetsbare kinderen en gezinnen en een breed aanbod van digitale en collectieve preventie voor alle jeugdigen. We hadden actief contact met kwetsbare kinderen en gezinnen. Waar nodig leverden of regelden we overbruggingszorg. Welbevinden is een belangrijke voorwaarde om mee te kunnen doen. Daar is het gehele netwerk rond een jeugdige voor nodig. In een pilot op de John F. Kennedyschool hebben we het belang gezien van een nog nauwere samenwerking en aanwezigheid op school. Deze pilot is afgerond en wordt verbreed naar andere scholen. Ook hebben we ons intensief ingezet voor goede informatievoorziening en mogelijkheden om de vaccinatiegraad onder (kwetsbare) burgers te verhogen, zowel voor wat betreft de coronavaccinaties als de reguliere vaccinaties vanuit het [Rijksvaccinatieprogramma](#). De coronacrisis heeft ons meer dan ooit tevoren geleerd hoe belangrijk dit laatste ook is.

De collega's van het team Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) startten in 2021 de gebruikelijke sociaal-medische zorg aan dak- en thuislozen weer op en ook onze inzet in diverse gemeenten als Wijk-GGD'er en in de campingaanpak is weer opgepakt. In Woensdrecht, Roosendaal en Steenbergse gaan Wijk-GGD'ers per 2022 aan de slag. Het aantal meldingen van onverzekerde zorg, met name onder arbeidsmigranten is in 2021 helaas gestegen. De integratie met ons voormalige meldpunt Zorg en Overlast in het regionale meldpunt Crisiszorg West-Brabant heeft steeds meer vorm gekregen. Ook hier zagen we een stijging van het aantal meldingen.

Het team Onderzoek heeft de monitor medische zorg voor dak- en thuislozen afgerond.

Uit de diverse (gezondheids)monitors is de behoefte aan extra focus op mentale gezondheid, met name onder jongeren, gebleken. Dit hebben we in 2021 in onze beleidsadviesing aan gemeenten meegenomen. Ook hebben we samen met enkele gemeenten en het onderwijs in deze moeilijke coronatijd naar oplossingen gezocht om de vitaliteit van de jeugd te versterken.

Wat willen we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
a. We hebben een sterke samenwerkingsrelatie met het onderwijs, leerplicht, gemeenten en samenwerkingsverband met onze preventieve aanpak van de verzuimproblematiek op het voortgezet onderwijs. Op verzoek van en met extra middelen en inzet van genoemde partners, zetten we in 2021 in op preventie van ziekteverzuim in het primair onderwijs (PO). Hiervoor gebruiken we het resultaat van ons wetenschappelijk onderzoek dat in 2020 wordt afgerond.	x	M@ZL VO en MBO lopen en worden geëvalueerd en doorontwikkeld. In het kader van de (tijdelijke) NPO-middelen die gemeenten hebben ontvangen, zijn we in gesprek geweest met gemeenten die overwegen om M@ZL PO in te zetten. In Halderberge en Moerdijk gaan we starten met M@ZL PO. Een knelpunt voor regionale uitrol is de huidige schaarste aan artsen.
b. We verkennen de inzet van digitale hulpmiddelen voor automatische signalering van kindermishandeling, bijvoorbeeld op basis van informatie in ons elektronisch dossier. Hiermee helpen we onze professionals om mogelijk gemiste signalen van kindermishandeling alsnog op te pikken.	x	Dit betrof een programma dat in het kinddossier o.b.v. formuleringen in de tekstvakken vraagt of er sprake is van kindermishandeling. We hebben het niet aangekocht en geïmplementeerd vanwege de drukke werkzaamheden in corona.
c. De kennis en ervaring die we hebben opgedaan in onze aanpak van de problematiek op vakantieparken en campings, breiden we verder uit en delen we zowel in ons werkgebied als landelijk. We willen kwetsbare personen die het hier betreft, namelijk nog sneller en beter in beeld krijgen om hen de juiste hulp te kunnen bieden. We gaan op zoek naar nog meer partners die kunnen helpen met de signalering van en zorgverlening aan deze groep kwetsbare inwoners. Te denken valt onder andere aan waterbedrijven en woningcorporaties.	✓	Op verschillende campings en vakantieparken hebben we kwetsbare West-Brabanders in beeld gebracht en toegeleid naar passende zorg. Voor gemeenten hebben we een toolkit ontwikkeld die handvatten geeft om maatwerk te leveren voor mensen met een lage SES van NL-afkomst, laaggeletterden, mensen met een migratieachtergrond en nieuwkomers. In zes gemeenten hebben we met onze vaccinatiebus deze doelgroep in de wijken gevaccineerd tegen corona.

Wat willen we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
d. In het kader van het programma Kansrijke Start verwachten we uitbreiding van het wettelijk en financieel kader voor de jeugdgezondheidszorg met het prenataal huisbezoek. We zorgen voor samenwerking met de juiste partijen en het onderling delen van de juiste informatie die nodig is om in beeld te hebben welke (toekomstige) gezinnen baat hebben bij een prenataal huisbezoek. Op die manier komen we al vroeg in contact met kwetsbare (toekomstige) ouders en kunnen we hen de juiste hulp bieden.	✓	Met de wet 'Prenataal huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg' (PHB JGZ) krijgen alle gemeenten de taak om een prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (JGZ) aan de zwangere en/of het gezin in een kwetsbare situatie te bieden. Het wetsvoorstel hiertoe ligt momenteel voor behandeling in de Eerste Kamer. Samenwerking tussen onder andere de JGZ, verloskundige zorg, kraamzorg en gemeenten wordt voorbereid in West-Brabant voor een goede uitvoering hiervan per (hopelijk) 1 juli 2022.

2.1.5. Naar moderne, eigentijdse dienstverlening met de klant als kompas

In 2021 hebben we onze nieuwe adviseur en lid van het dagelijks bestuur [Egge van der Poel](#) verwelkomd. Met zijn kennis en ervaring op het gebied van (big) data in de zorg ondersteunt en adviseert hij ons bij het verbeteren en eigentijds maken van onze dienstverlening. We leveren ook na de crisis 'Zorg op afstand'; digitaal waar kan, fysiek waar moet. Het nut en de noodzaak van het datagedreven werken heeft zich ook in 2021 bewezen. We hebben inmiddels meerdere dashboards en rapportages ten behoeve van stuurinformatie ontwikkeld vanuit ons Datawarehouse. Ook hebben we in 2021 onze website vernieuwd en aangepast aan de behoeften van onze klanten.

De professionalisering van onze dienstverlening heeft verder gestalte gekregen met zowel een nieuwe visie op bedrijfsvoering als een nieuwe huisvestingsvisie binnen de Jeugdgezondheidszorg. Bovendien is in augustus het strategisch facilitair plan 2021-2025 door het MT vastgesteld.

Wat willen we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
a. We ontwikkelen een sterk digitaal platform waar mensen onder meer kunnen chatten met experts, een online consult kunnen krijgen en afspraken kunnen maken en verzetten. We leggen hierbij in 2021 vooral de focus op de jeugdgezondheidszorg, omdat hier het meest intensieve klantcontact is (met jonge inwoners) en de moderniseringsopgave het grootst is. Maar ook voor de inwoners voor wie een digitaal platform niet de beste oplossing is, zoals laaggeletterden, blijft de dienstverlening van de GGD bereikbaar. Op die manier maken we het ouders en kinderen zo gemakkelijk mogelijk om van onze kennis en diensten gebruik te maken en creëren we tijd voor ouders en kinderen voor wie persoonlijk contact belangrijk is.	✓	Onze visie 'Dienstverlening van Morgen' beoogt o.a. om continu onze klantbediening te verbeteren en optimaliseren. Voor onze JGZ klanten hebben we onze telefonische bereikbaarheid met 10% verbeterd. Ook is nu een telefonische hulplijn die vragen die vragen van onze ouders met kinderen van 0-18 jaar over vragen voeding en opvoeding direct beantwoord. Deze hulplijn is 14 januari van start gegaan. Ook analyseerden we hoe we onze klantbediening binnen JGZ (digitaal) kunnen verbeteren. Dit heeft geleidt tot een roadmap aan (digitale) verbeterideeën waarmee we in 2022 en later aan de slag gaan.
b. We maken meer gebruik van voorspellingen en data als basis van ons handelen. Door betrouwbare gegevens te verzamelen, te koppelen en te analyseren en informatieverwerking te automatiseren kunnen we trends signaleren, voorspellingen doen over bijvoorbeeld het toekomstige zorggebruik van inwoners of opkomende epidemieën en kwetsbare inwoners opsporen. Deze kennis en informatie kan de basis vormen voor nieuw beleid of voor de inzet van effectieve preventieve maatregelen. Om deze ambitie te realiseren is een financiële en personele investering noodzakelijk. Die investering is nog niet verwerkt in deze beleidsbegroting. Een voorstel voor financiering voegen we in de vorm van een separaat voorstel toe aan de beleidsbegroting.	✗	We richten een DataLab in waarbinnen de eerste twee focusprojecten zich richten op vroegsignalering gezond gewicht en preventie/optimalisatie no-show afspraken. We hebben een tool voor geografische visualisatie en verklarende modellen voor data bij acute hulpvragen (Meldkamer) ontwikkeld. En de tool voor geografische visualisatie en verklarende modellen voor branddata 2011-2021 is doorontwikkeld. We hebben een data-uitwisselingsproject afgesloten met ketenpartners en een start gemaakt met het gebruik van gegevensdashboards in de P&C cyclus. Om dit toekomstbestendig en efficiënt in te richten wordt verkend om dit in gezamenlijkheid met de Brabantse GGD-en op te pakken. Dit krijgt een vervolg in 2022.

2.1.6. We versterken de driehoek onderzoek-beleid-praktijk

Medio 2021 zijn de resultaten gedeeld van de gezondheidsmonitors voor volwassenen en ouderen, die in 2020 is uitgevoerd. We hebben hierbij het aanbod gedaan om samen met gemeenten deze onderzoeksresultaten te vertalen in lokaal of regionaal gezondheidsbeleid om de gezondheid van onze inwoners te verbeteren.

Ook zijn we als Brabantse GGD-en in gesprek gegaan met de Provincie om te verkennen hoe we gezamenlijk op kunnen trekken voor [een gezond Brabant voor iedereen](#), waarbij de ambitie is drie gezonde levensjaren erbij voor alle Brabanders in 2030.

De COVID-19-pandemie heeft daarnaast geresulteerd in meerdere versnelde onderzoeken in de praktijk die hebben geleid tot landelijke beleidswijzigingen. Dit heeft met name op het gebied van testen plaatsgevonden. Er zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd in onze teststraten zowel regionaal (GGD WB en Microvida) als landelijk met RIVM, UMCU, GGD Rotterdam en regionale laboratoria. Dit heeft geleid tot meerdere landelijke beleidswijzigingen rondom antigeensneltesten en internationale publicaties. Hierdoor werden antigeensneltesten in GGD-teststraten mogelijk bij mensen met klachten en later ook bij contacten zonder klachten. Een ander voorbeeld is de CoCo-studie. Dit is een studie naar antistoffen tegen COVID-19 onder kappers en horecapersoneel. Deze voorbeelden brengen in beeld hoe onder hoge druk de driehoek onderzoek – beleid – praktijk in een stroomversnelling is gekomen.

Per 2021 is onze extern adviseur [Jantine Schuit](#), lid van het College van Bestuur en Vice Rector Magnificus van Tilburg University, als bestuurslid aangetreden. Zij ondersteunt ons in onze ambitie om onderzoek, beleid en praktijk beter op elkaar te laten aansluiten.

Wat willen we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
a. We ontwikkelen een werkwijze waarin artsen Maatschappij & Gezondheid signalen uit hun dagelijkse praktijk dieper kunnen onderzoeken. Op die manier zullen we in de toekomst beter in staat zijn om maatschappelijke vraagstukken om te zetten in beleid.	X	JGZ: “We missen een dashboard en CRM systeem om dit adequaat uit te voeren.” De boodschap is dat dit inzet vraagt van data-analisten om dit goed te ondersteunen. Deze inzet is in 2021 m.n. ingezet op corona.

Wat willen we bereiken in 2021?	Status	Toelichting
b. We zetten in ieder geval twee (praktijkgerichte) onderzoeken in om inzicht te verkrijgen in de effecten van gezondheidsbeleid. Zo kunnen we samen met gemeenten beleid ontwikkelen dat de meeste of belangrijkste gezondheidswinst heeft.	✓	Een pilot van een lokale preventiecoalitie wordt landelijk door GGD en RIVM begeleid met onderzoek. Daaruit moet blijken of het idee van een lokale preventiecoalitie werkt en welke randvoorwaarden nodig zijn. Het promotieonderzoek van een van onze artsen M&G naar de inzet van de interventie M@ZL in het primair onderwijs is na de lockdown weer verder opgepakt en wordt naar verwachting in 2022 afgerond. Bij de Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2020 ontvingen alle gemeenten een infographic met bijbehorende duiding en advies. Samen met gemeenten wordt het vervolgtraject opgepakt.
c. Via een VOORT-traject gaan we op zoek naar innovatie op het onderwerp dat we in 2020 in een voortraject als meest veelbelovend selecteren. VOORT is een vernieuwende methode om structuur in een innovatietraject aan te brengen.	✗	Vanwege Corona hebben we dit niet kunnen oppakken en is dit doorgeschoven naar 2022.

2.2. Indicatoren

2.2.1. Programma Infectieziektebestrijding

Team IZB

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aard en aantal meldingen en signalen, met toelichting	1500	95.688 waarvan 94.816 Covid en 872 andere infectieziekten	

Team Seksuele Gezondheid

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal cliënten SOA	4.500	4.500	Deels tgv aanhoudende telefonie-problemen. Vanaf oktober starten we met de mogelijkheid om online een afspraak te maken, incl. invullen van een deel van het dossier.
Aantal geconstateerde SOA's (bij een cliënt kunnen verschillende SOA's worden gevonden)	1.200	1.200	
Toelichting op werkwijze om SOA's te voorkomen, op te sporen en te behandelen, (werkwijze en aandachtspunten)			Werkzaamheden volgens ASG. In 2021 hebben nog niet alle risicogroepen zich kunnen laten testen. Er hebben geen outreach activiteiten plaatsgevonden.
Toelichting op samenwerking met relevante andere partijen, , (werkwijze en aandachtspunten)			Gezien corona is zorg ook in 2021 nog in afgeslankte vorm doorgegaan. Verschillende overleggen zijn uitgesteld. In 2022 zal hier weer actiever op ingezet worden.

Team TBC

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal uitgevoerde verrichtingen voor opsporing en behandeling van TBC	2.750	2.377	
Aantal opgespoorde actieve (ziek) en latente (drager, maar nog niet ziek) TBC-infecties	25 actieve en 50 latente infecties	20tbc en 21ltbi	We zien toenemende complexiteit en ernst van tb casuïstiek (bv MDR, besmettelijkheid)

2.2.2. Programma Jeugdgezondheidszorg

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal contactmomenten binnen het basispakket:			
0-4 jaar	45.000	27.500	Het totaal aantal kinderen i hier gerapporteerd, niet het aantal contactmomenten. Er is opnieuw een achterstand op de 2 jarigen. Dit komt vooral door een geboortegolf. Er zijn meer kinderen geboren in 2021 dan in 2020. Dit is een landelijke trend.
4-19 jaar	30.000	40.325	Er is nog steeds achterstand op de reguliere screening. Door de hoge no show en het hoge aantal verzetten op vooral de contactmomenten 5 en 10/11 jaar zien we productieverlies. Vanaf 2022 willen we weer naar de scholen. Hiervoor is in 2021 al een start gemaakt, maar ivm Corona is dit nog niet volledig opgestart. de VO 2 screening is wel opgestart. Goede resultaten met JEJG. Het grootste gedeelte wordt gezien in 2022. Dan screenen we 2 cohorten, VO2 en VO3. Hiervoor wordt extra capaciteit ingezet.
Percentage kinderen dat bereikt is op bepaalde leeftijd op contactmomenten binnen het basispakket:			

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
1 jaar	97%	95%	Lager percentage komt omdat kinderen nog steeds soms digitaal worden gezien of worden gebeld.
3 jaar	97%	122%	Komt door inhaalslag op de 3-jarigen en overgang van 2 naar 1 contactmoment.
5 jaar	90%	90%	Hierop is een inhaalslag gemaakt. We lopen nu weer goed op schema met de 5-jarige screening.
9 jaar	90%	115%	Door grote inhaalslag van kinderen uit vorig cohort die gedaan is hoog percentage. Er is echter nog best wat achterstand op het lopende cohort.
13 jaar	90%	23%	Er is gestart met screening VO2, grootste groep zal gezien worden in 2022
Aantal kinderen dat bereikt is uit bijzondere groepen:			
Kind met vluchtelingenstatus	Deze gegevens noteren professionals in het dossier om met ouders tot de juiste vorm van ondersteuning te komen. Er is meer nadruk gelegd op registratie maar er zijn geen conclusies aan te verbinden. Om deze redenen worden ze niet benoemd. We willen in de toekomst hier anders op rapporteren, namelijk benoemen van aantallen kwetsbare kinderen op basis van ETM (ernst risicotaxatie model)		
Kind van ouder met licht verstandelijke beperking			
Kind van ouder met psychiatrische problematiek			
Kind van ouder met verslavingsproblematiek			
Kind wonend in safe house			
Kind wonend op camping			
Kind wonend op schip			
Aantal indicatieconsulten:			
0-4 jaar	6.000	4.750	

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
4-18 jaar	12.000	7.000	We hebben nog een achterstand op screenen 10/11 jaar en VO 2.
Aantal huisbezoeken:			
0-4 jaar	500	298	Ivm corona zijn huisbezoeken enkel uitgevoerd indien hoog risico en altijd in overleg met ouders
4-18 jaar	500	336	Ivm corona zijn huisbezoeken enkel uitgevoerd indien hoog risico en altijd in overleg met ouders
Aantal kinderen dat is verwezen naar externe organisaties:			
0-4 jaar	2.600	3.400	
4-18 jaar	2.000	2.500	
Percentage kinderen dat zonder bericht niet is verschenen:			
Bij contactmomenten 0-4	<5%	5,0%	We zien hier geen grote afwijkingen t.o.v. 2020. We zien zelfs een lichte daling t.o.v. 2020, terwijl we ervaren dat veel mensen i.v.m. Corona meer afzeggen en verzetten (dus met bericht). Er is een werkgroep steeds bezig met dit thema (NVZB).
Bij indicatieconsulten 0-4	<5%	6,8%	
Bij contactmomenten 4-18	<10%	25,8%	
Bij indicatieconsulten 4-18	25%	22%	
Aantal kinderen bereikt met de M@zl-methodiek	1.200	800	We gaan dit najaar weer M@zl evaluaties uitvoeren en de problematieken ook gericht met scholen bespreken. We zijn ook voornemens om het aantal aanmeldingen per school te analyseren, omdat we variatie zien en we dit nog meer willen duiden.
Lokale vaccinatiegraad (incl. RVP)			
Lokale vaccinatiegraad (incl. RVP) volledig 2jr	95%	96%	

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Lokale vaccinatiegraad (incl. RVP) volledig 5jr dktp	95%	93%	de vaccinatiegraad blijft stabiel, ook in 2020 waarin we bijna het gehele jaar de effecten hebben gehad van Corona. Dit heeft dus weinig tot geen negatief effect gehad op de opkomst op de groepsvaccinaties. We zijn in gesprek met de werkgroep RVP om te kijken wat er nodig is om de vaccinatiegraad in zijn algemeenheid te laten stijgen en dan vooral ook gericht op de nieuwere vaccins, HPV en MACWY. Er is aangekondigd door het RIVM dat jongens vanaf 2022 ook gevaccineerd gaan worden voor HPV en vanaf 9 jaar (alle kinderen). Dit kan een positief effect hebben op de opkomst.
Lokale vaccinatiegraad (incl RVP) volledig 10jr dktp	95%	77%	
Lokale vaccinatiegraad (incl. RVP) volledig 10jr BMR	95%	77%	
Lokale vaccinatiegraad (incl. RVP) HPV 14 jr	95%	67%	
Lokale vaccinatiegraad (incl. RVP) MACWY 2001-2005	95%	84%	
Toelichting op opvallende bevindingen onder kinderen			
Percentage uren besteed aan Lokaal verbinden (per team)	10%	10%	We bespreken per gemeente het toetsingskader lokaal verbinden en bepalen dan gezamenlijk de prioriteiten. Hierbij gaan we uit van 10% van de uren. Echter is het uren aantal geen doel op zich, het gaat vooral om het resultaat en de keuzes die met elkaar gemaakt worden.

**2.2.3. Programma Lokaal gezondheidsbeleid
Team Onderzoek**

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aard en aantal kennisproducten/ rapportages over onderzoek, met toelichting	12	47	Het gros van onze producten dit jaar bestond uit rapportages monitor en rapportages corona. Corona in verschillende vormen: dashboards, wekelijkse updates en rapportages. Daarnaast zijn voor andere projecten factsheets, rapporten of artikelen opgeleverd.
Werkwijze en aandachtspunten			Verschillende contacten opgedaan om komend jaar samenwerkingen voort te zetten
Beoordeling van bruikbaarheid van alle geleverde kennisproducten/ rapportages over publieke gezondheid		8	Waar bekend. Niet alle opdrachtgevers hebben een cijfer gegeven maar zij gaven aan dat ze (zeer) tevreden zijn.
Beoordeling van bruikbaarheid van alle geleverde kennisproducten/ rapportages over publieke gezondheid		8	Waar bekend. Niet alle opdrachtgevers hebben een cijfer gegeven maar zij gaven aan dat ze (zeer) tevreden zijn. 'Veel waardering voor de ondersteuning door de onderzoekers'

Team Beleid

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Toelichting op aard en vorm van gegeven beleidsadvisering	Actuele vragen van gemeenten steeds beantwoord. Door inzet op corona beperktere tijd voor diepgaande inhoudelijke investering en voor verbindingen intern en extern. In het najaar is dit weer opgepakt. Waaronder advisering over gevolgen van corona voor publieke gezondheid en koers GGD.		
Toelichting op deelname in gezondheidsgerelateerde themanetwerken	We sluiten lokaal aan bij diverse netwerken, waaronder ikv lokale preventie akkoorden en omgevingsvisies/plannen. Ook in de regionale netwerken, bv ikv gezond en vitaal ouder worden participeren we.		
Toelichting op werken vanuit 'positieve gezondheid'	Positieve gezondheid is de basis van waaruit we werken. Dit gedachtegoed is het uitgangspunt in onze mondelinge en schriftelijke beleidsadvisering aan gemeenten en in het netwerk met onze partners.		
Beoordeling door gemeenten van samenwerking met lokale beleidsadviseurs (proactiviteit, snelheid, bereikbaarheid, nakomen van afspraken, vraagverheldering, kwaliteit, zichtbaarheid)	Dit is niet geïnventariseerd in 2021.		
Beoordeling door gemeenten van bruikbaarheid van beleidsadvisering	Dit is niet geïnventariseerd in 2021.		
Waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen	Deze waardering blijkt uit de contacten die we hebben met de netwerkpartners.		

2.2.4. Programma Gezonde en Veilige leefomgeving

Team Preventie & Gezondheid

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Percentage gemeenten waarin inzet adviseur preventie en gezondheid conform maatwerkafpraak is uitgevoerd, met toelichting		94%	Inzet adviseurs P&G is in vrijwel alle gemeenten uitgevoerd conform afspraak. In aantal gemeenten hebben we te maken gehad met wisselingen van ambtenaren waardoor een aantal zaken tijdelijk stil lagen.
Aard en aantal themanetwerk(en) waaraan werd deelgenomen		65%	In deze netwerken werken we samen met partners in sociaal domein, eerste lijn en tweede lijn. De meeste netwerken komen periodiek samen.
Toelichting op samenwerking met gemeenten	Alle ambtenaren VGZ zijn tevreden over de dienstverlening van team P&G. In een aantal gemeenten ervaren we knelpunten in de communicatie met de gemeenten, oa door personeelwisselingen bij de ambtenaren. De lokale preventie akkoorden waarmee de meeste gemeenten bezig zijn bieden mooie kansen, ook voor 2022		
Toelichting op werken vanuit 'positieve gezondheid'	Onze gecertificeerde trainers gaven dit jaar 3 trainingen, 8 workshops en 2 webinars positieve gezondheid gegeven voor professionals, vrijwilligers en inwoners. Daarnaast hebben we een filmpje over PG gemaakt. Partnerorganisaties weten ons steeds meer te vinden. Voor 2022 al drie trainingen gepland en offerte uitgebracht voor nog 2 trainingen en ca. 10 workshops. Ook interne workshops staan gepland. Ook zijn gemeenten geadviseerd.		
Samenwerking met gezondheidsbevorderaars (proactiviteit, snelheid, bereikbaarheid, nakomen van afspraken, vraagverheldering	Alle ambtenaren VGZ zijn tevreden over de dienstverlening van team P&G. We hebben geen rapportcijfers opgehaald.		
De waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen	We werken met veel verschillende partners naar tevredenheid samen, veelal binnen netwerken.		

Team Toezicht & THZ

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal risicogestuurde inspecties (incl. herinspecties) kinderopvang A) aantal j.o.en vt plus aantal ovr en onr; B) aantal uren n.o. en i.o.; C) aantal vgo jaarlijks en ovr;	600	A)567 stuks B)353 uur n.o. en 230uur herstel aanbod (565 totaal) C)331 inspecties	80% van de voorzieningen onder A niet wordt gehaald. Kijkend naar de geleverde productie-uren van het team, wordt verwacht ca. 73% productieve uren tot het einde van het jaar te realiseren tgv. uitval van collega's door ziekte/vertrek. Hierover zijn we in gesprek met de gemeenten.
Totaal aantal te inspecteren instellingen kinderopvang			
Prostitutiebedrijven	15	10	1 club is niet bezocht vanwege een betalingsachterstand,1 club is vergunning ingetrokken,2 clubs zijn gesloten dit jaar

Indicator		Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Wmo-instellingen		29 voorzieningen, 19 cliënten	3 cliënten, 21 voorzieningen proactief, 3 herinspecties, 9 calamiteiten en 1 vervolgonderzoek calamiteit en 1 signaal gestuurd onderzoek	realisatie proactieve onderzoeken (inclusief herinspecties) 83%, realisatie cliënten 16%. Dit is deels te verklaren door de coronamaatregelen, onbekendheid met de bezoeken, afzeggingen door corona, wantrouwen bij cliënten, lastig uit te leggen wie we zijn en wat we komen doen, slechte telefonische bereikbaarheid. Voor 2022 een plan maken met gemeenten om bereik te vergroten. Signaalgestuurd onderzoek is op verzoek van gemeente uitgevoerd samen met toezichthouder rechtmatigheid i.v.m. zorgen over de dienstverlening aan cliënten.
Tattoo- en piercingbedrijven		T&P: 55 Evenementen: 10	T&P: 80	
Schepen		60	76	
Toelichting op ondernomen activiteiten rondom de inventarisatie van THZ-risico's	Dit is niet geïnventariseerd in 2021			
De waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen	Dit is niet geïnventariseerd in 2021			

Team Gezondheid, Milieu en Veiligheid

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal binnengekomen vragen aan en klachten bij GMV	180	112 + KCC	GMV heeft minder zomerse casuïstiek gehad: deels vanwege de weersomstandigheden (geen zomerhitte, nauwelijks zwemwater- en EPR-vraagstukken gehad). Daarnaast is een deel van de vragen afgevangen door KCC, waardoor de lagere aantal tov prognose te verklaren zijn. Laatste maanden zijn er via KCC 30-35 vragen p/m binnengekomen voor alle 3 de regio's samen. er is geen registratie opgesteld naar regio
Aantal gevraagde beleidsadviezen aan GMV	20	26 beleidsadviezen (waarvan 5 betaald) + deelname aan 16 werkgroepen	GMV heeft advies gegeven op diverse bestemmingsplannen en veehouderijvraagstukken. Daarnaast zijn er veel werkgroepen rondom omgevingswet, waar GMV haar bijdrage in levert.
Aantal gevraagde adviezen bij acute (milieu-) incidenten	5	4	We hebben weinig sturingsmogelijkheden ten aanzien van deze indicator. In totaal 121 GAGS incidenten geweest, verdeeld over Brabant, Zeeland en Limburg.
Toelichting op de samenwerking met relevante andere partijen		Er vindt samenwerking plaats met omgevingsdiensten, RIVM, provincie, waterschappen, veiligheidsregio en adviesbureaus	
De waardering door netwerkpartners op basis van ervaringen		Dit is niet geïnventariseerd in 2021	

2.2.5. Programma Kwetsbare groepen

Team Openbare geestelijke gezondheidszorg

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal cliënten van team OGGZ	1.300	2.318	Toename van het aantal meldingen van onverzekerden (1.719 onverzekerden)

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal mensen door team OGGZ en Meldpunt zorg & overlast doorverwezen naar bemoeizorg, MASS en reguliere zorg	900	2.072	
Aantal intakes (algemene gezondheidsscreenings) bij dak- en thuislozen	150	68	
Aantal consulten voor dak- en thuislozen	100	132	
Toelichting op deelname in overlegstructuren	180 voor heet 2021. Echter door het coronavirus staat de deelname aan de overlegstructuren onder druk.		
De waardering door cliënten op basis van ervaringen	geen klantbelevingswaarderingen binnen gekregen van de cliënten. Met kwaliteitsmedewerker gaan we om de tafel om te overleggen hoe nu verder in 2022.		

Team Forensische geneeskunde

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aantal lijkschouwingen incl. euthanasie (forensische adviezen aan Officier van Justitie bij niet-natuurlijk overlijden)	650	715	
Aantal lijkschouwingen bij euthanasie (forensische adviezen aan Officier van Justitie bij euthanasie)	275	323	Lijkschouw: 392 Tel consult gem. lijkschouwer: 123 Lijkschouw bij euthanasie: 323 Uitstel begraven/ cremen: 120
Toelichting op samenwerking met externe partijen	In dec 2021 is een start gemaakt met afspraken tussen FG en de regionale politie over handelingskader bij insluiting van verwarde personen in de politiecel.		

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
De waardering door samenwerkingspartners op basis van ervaringen	Niet geïnventariseerd in 2021.		

PSHi en PSHOR

Indicator	Begroting 2021	Realisatie 2021	Opmerkingen
Aard en aantal incidenten met dreigende maatschappelijke onrust die door de GGD zijn ondersteund	23	15	Er is de afgelopen maanden aandacht besteed aan het meer bekendheid geven aan de PSH. Er heeft een webinar plaatsgevonden, en gesprekken met meerdere instellingen. Afspraken zijn gemaakt om in 2022 alle ACGZ'en weer goed bij te praten en zal aangesloten worden bij de overleggen van de ambtenaren AOV
Aantal malen dat een PSHi-coördinatieteam bijeen is geroepen	10	3	Veel meldingen zijn met een telefonisch advies afgehandeld. Opschaling naar een PSHi team was in 3 gevallen wel van belang.
Toelichting op de inzet bij incidenten met dreigende maatschappelijke onrust	De meeste PSH inzet en -advies vond plaats op de thema's zeden, overlijden/suicide en moord.		
De waardering door samenwerkingspartners in PSHi-coördinatieteams op basis van ervaringen	Uit de ingevulde evaluatieformulier blijkt dat men tevreden is met de wijze waarop de PSH is ingezet. De deskundigheid van de PSHi coördinator wordt beoordeeld met een 8. De samenwerking met de partners krijgt een 8,5. De uiteindelijke behandeling van de casus wordt gewaardeerd met een 8,5.		

2.3. Beleidsindicatoren

Taakveld		Naam Indicator	Eenheid	Realisatie
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	0,339
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	0,346
3	0. Bestuur en ondersteuning	Aparaatkosten	kosten per inwoner	€ 11,99
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	69,60%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	8,89%

3. Paragrafen

3.1 PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre de GGD financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en / of bezuinigingen. Daarnaast biedt een weerstandsvermogen binnen een gemeenschappelijke regeling ook praktische ruimte om eventuele jaarrekeningtekorten op te vangen en indien nodig voor de toekomst een aangepast beleid in de eerstvolgende begroting te formuleren.

3.1.1 Beleid omtrent weerstandsvermogen en risico's

Wij definiëren een risico als een gebeurtenis of omstandigheid met potentieel nadelige financiële gevolgen voor de organisatie. In de risicoanalyse zijn de belangrijkste risico's beschreven die voorzienbaar zijn bij een reguliere begrotingsuitvoering.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- A. De beschikbare weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken, zijnde de reserves en voorzieningen;
- B. Alle risico's waarvoor geen specifieke budgettaire reserveringen zijn genomen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit vormt de benodigde weerstandscapaciteit.

Dit vermogen tot het kunnen absorberen van de gewogen risico's, wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Dit cijfer is tezamen met andere vermogenskengetallen opgenomen in de tabel van paragraaf 1.2. De beschikbare weerstandscapaciteit staat in paragraaf 1.3.

De benodigde weerstandscapaciteit is het uitvloeisel van de risicokwantificering en deze staat in paragraaf 3.4.

Indien het verhoudingspercentage van het weerstandsvermogen onder de streefverhouding van 100% ligt, zal het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening en resultaatsbestemming hierover een besluit nemen.

Om de normen voor de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen zijn de risico's financieel vertaald. Door de financiële gevolgen van de individuele risico's bij elkaar op te tellen, zou een te negatief oordeel over het weerstandsvermogen kunnen ontstaan. Het is namelijk vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen of in de maximale omvang.

Daarom wordt gebruik gemaakt van de kans op optreden van een risico en de financiële gevolgen zoals die per risico zijn aangegeven. De kans dat een risico zich voordoet is onderverdeeld in de onderstaande verdeling;

Nihil	0%
Zeer Laag	10%
Laag	30%
Middel	50%
Hoog	70%
Zeer Hoog	90%
Zeker	100%

3.1.2 Kengetallen

In het kader van de vernieuwing van het BBV is een uniforme basis set financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voorgeschreven. Voor de GGD WB zijn de onderstaande kengetallen van toepassing:

- Netto schuldquote: de netto schuld gedeeld door de totale inkomsten
- Solvabiliteit: eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen,
- Weerstandsvermogen: beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de verwachte risico's

Kengetallen	2021	2020
Netto schuldquote	2%	7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	2%	7%
Solvabiliteitsratio	20%	21%
Weerstandsvermogen	85%	62%

3.1.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de GGD West-Brabant bestaat uit:

(in duizenden euro's)

Stand reserves	31-12-2020	31-12-2021
Algemene reserve GGD WB	691.007	1.626.842
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	2.000	2.000
Bestemmingsreserve risico plustaken GGD WB	852.251	852.251
Tussentelling reserves tbv weerstandsvermogen	1.545.258	2.481.093

Het algemeen bestuur stelde normen vast voor de Reserves.

Bij een stand buiten deze grenswaarden neemt het algemeen bestuur een besluit bij de resultaatsbestemming.

3.1.4 Benodigde weerstandscapaciteit – op basis van de risico-inventarisatie

De omvang van het weerstandsvermogen is afhankelijk van het risicoprofiel van de GGD. Dit profiel geeft het totaal van risico's met een substantiële impact die gedekt moet kunnen worden met de beschikbare weerstandscapaciteit. De kwantificering van de risico's op basis van een kans- en impact-inschatting vindt plaats via een zogenaamde risico-inventarisatie, die jaarlijks wordt opgesteld.

De risico's binnen de GGD WB worden op verschillende wijze geïdentificeerd. Risico's en kansen zijn een vast onderdeel van de Planning en control cyclus binnen de GGD WB. De teams rapporteren op vaste momenten over de voortgang van doelen en ambities alsmede ook de risico's en kansen. Daarnaast heeft het MT samen met adviseurs een omgevingsanalyse en risicomanagement sessie gedaan, met het oog op het identificeren van strategische en externe risico's. Het bestuur wordt daarover geïnformeerd via de reguliere verantwoordingsproducten. Indien zich een risico voordoet dat niet binnen de reguliere begrotingsuitvoering kan worden opgevangen, dan wordt de beschikbare weerstandscapaciteit aangesproken.

Het maximale totale risico heeft een omvang van 9.456K. We maken een kansberekening van de mogelijke uitkomsten dat één of meerdere risico's zich voordoen. Uit deze kansberekening komt een benodigde weerstandscapaciteit van 2.915K. Gezien de huidige stand van de beschikbare weerstandscapaciteit is het dekkingspercentage 85%. De reserves zouden 442k hoger moeten zijn om 100% van het verwachte risico te kunnen afdekken.

In samenwerking met andere GGD'en is tevens een risico-matrix opgesteld voor de invloed van COVID-19. Deze risico's hebben op dit moment niet (allemaal) direct een financieel gevolg door de vergoeding vanuit het rijk die er tegenover staan. We zullen deze risico's echter wel meenemen in de evaluatie en richting de toekomst.

	Risico	Oorzaak	Kans %	Maximaal risico (x € 1.000)	Verwacht risico (x € 1.000) 2020	Verwacht risico (x € 1000) 2021	Toelichting	Mitigeren van risico
Inkomsten	Friciekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor basistaken algemeen en JGZ 4+	Vermindering van de bekostiging in verhouding tot het vermogen tot aanpassen van de vaste kosten.	30%	1.000	210	300	Kans dat gemeentelijke bijdrage zou stoppen is zeer laag. Risico is wel aannemelijk dat er een bezuinigingsmaatregel wordt opgelegd. We hebben 5% aangenomen (dit is een bedrag van 1ML), kans hiervoor is ingezet op Laag omdat een aantal gemeenten een bezuiniging hebben opgenomen in hun financiële richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen. Dit zal met name vanaf 2022 en 2023 gaan spelen	nvt
	Onvoldoende uitvoering van basistaken door organisatorische redenen; bijv. vacatures		0%		0	0	Imagorisico, geen direct financieel risico	normale verantwoordelijkheid van teams en management.
	Friciekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke opdrachten / afname van plustaken		30%	1.000	300	300	Dit zijn de aanvullende opdrachten (die niet via basispakket lopen). Het staat de gemeente vrij of ze extra diensten wil afnemen bij GGD. Gezien de financiële uitdagingen van de gemeenten heeft de GGD aangeboden aan deze specifieke gemeenten om de mogelijkheden tot bezuinigingen te zoeken in relatie tot de plustaken. Kans wordt groter dat gemeente hier gebruik van gaan maken. Uitdaging wordt groter in sociaal domein en kan effect hebben op financien plustaken.	meer werken met flexcontracten of alternatieve opbrengsten zoeken. Daarnaast door samenwerkingsovereenkomsten af te spreken kunnen we ruim jaar van te voren ervoor zorgen dat frictie minder een groot knelpunt wordt.
	Friciekosten als gevolg van de vermindering van de gemeentelijke bijdrage voor JGZ 0-4.		30%	250	75	75	Kans dat gemeentelijke bijdrage zou stoppen is zeer laag. Risico is wel aannemelijk dat er een bezuinigingsmaatregel wordt opgelegd. We hebben 5% aangenomen (dit is een bedrag van 1ML), kans hiervoor is ingezet op Laag omdat een aantal gemeenten een bezuiniging hebben opgenomen in hun financiële richtlijnen voor gemeenschappelijke regelingen. Dit zal met name vanaf 2022 en 2023 gaan spelen	nvt
	Friciekosten als gevolg van bezuinigingen binnen Veiligheidsregio MWB die terecht komen bij uitvoering van GHOR-taken.		30%	1.500	750	450	gebaseerd op salariskosten GHOR en overhead. Verhoogd van 10% naar 30% als gevolg van evaluatie wet op veiligheidsregio's. GHOR heeft meegewerkt aan realiseren bezuiniging. Grote bezuiniging zal gering impact hebben.	Afspraken maken tussen GGD WB en Veiligheidsregio MWB over opzeggertijd
	Friciekosten als gevolg van de afbouw van subsidieinkomsten of -projecten.		5%	580	47	29	Huisartsenpilot, bijdrage GGD WB (250k), Team onderzoek 330. Kans verlaagd naar 5%	Op zoek naar alternatieve financieringsbronnen, begeleiden van personeel naar ander werk, werken met flexibel personeel
	Reizigerszorg		70%	606	350	424	Kans ingeschat als 50% dat inkomsten van reizigerszorg met 70% terug zullen lopen als gevolg van minder afname van producten bij reizigerszorg. Dit heeft te maken met veranderingen in vergoedingen van zorgverzekeraars en de blijvende verwachte gevolgen van de coronacrisis. Minder kosten voor aanschaf vaccins is rekening mee gehouden in de berekening.	
	Bestemmingsreserve frictiekosten				-163	-163	Bestemmingsreserve frictie kosten wordt in mindering gebracht van de verwachte frictiekosten uit de risico analyse.	
Aansprakelijkheid	Verantwoording rechtmatigheid uitvoering van regelingen penvoerderschappen (huisartsenpilot, GMV, cultuur subsidie)	Als penvoerder is de GGD in meeste gevallen aansprakelijk voor een correcte verantwoording en op de rechtmatigheid van binnen het penvoerderschap besteede middelen. Ook voor participerende partners.	10%	485	49	49	Huisartsen pilot bijdrage GGD WB opgenomen 250K, GMV realisatie 1.25 mln. (eigen bijdrage GMV 235K).	
	Medische fouten tijdens uitvoering basistaken		0%		0	0	0% opgenomen gezien aansprakelijkheidsverzekering	geen actie nodig
	Betalen vennootschapsbelasting overheidsbedrijven	Voor het (netto) rendabele gedeelte van de markttaken is de GGD VPB-plichtig	100%	0	0	0	VPB moet betaald worden als er op bepaalde activiteiten winst wordt behaald. Dit is geen risico maar een verplichting. Er is een voorziening voor opgenomen in de balans.	geen actie nodig
Primaire taken	Gezamenlijke dossiervoering Kidos met 3 organisaties kan niet meer onder huidige privacy regels.	Er is geen juridische basis om als 3 JGZ-organisaties samen 1 dossier te voeren. Er wordt een analyse uitgevoerd wat de ontvlechting financieel gaat betekenen.	90%	200	63	180	Er is geen juridische basis om als 3 JGZ-organisaties samen 1 dossier te voeren. Er wordt een analyse uitgevoerd wat de ontvlechting financieel gaat betekenen. Bedrag is nog niet bekend en is ingeschat op 200K	Rol bestuur: bestuurlijke afspraken zijn gemaakt.
	Tariefsdaling op de uitvoering iJGZ door GGD	De uitvoering van het nieuwe basispakket in JGZ voor die gemeenten waar de GGD deze verzorgt van 0-18, gaat gepaard met een efficiëncy afspraak, die door de integrale uitvoering moet worden gerealiseerd.	0%	400	0	0	Normaal bedrijfsvoeringsrisico	verantwoordelijkheid van teams en management.
	Crisisondersteuning (niet GHOR)	Casulistiek van de opschaling en inzet rondom Fort Oranje heeft laten zien dat er in het verlengde van reguliere GGD-taken ook een crisis situatie kan ontstaan, waarin normale capaciteit niet toereikend is.	10%	500	50	50	grote ramp en incident 500K. Gebaseerd op Fort Oranje. Risico ligt bij de 16 gemeente en niet bij GGD zelf. Aangepast naar zeer laag risico	nvt
	aanbesteding arrestantenzorg	De politie voert een marktverkenning uit om de arrestantenzorg aan te besteden.	30%	150	75	45	samen met andere GGD' en schrijft men in, in de aanbesteding. Uitkomts van onderlinge afspraken kunnen nadelig zijn voor GGD WB	
Bedrijfsvoering	Aansprakelijkheids risico's (o.a. juridische aansprakelijkheid)	Inlenersaansprakelijkheid, aanbesteding, datalek	10%	500	50	50	aanbesteding 250+250K	geen actie nodig
	Toenemende compliance eisen (AVG)	Maximale boete bij niet voldoen aan AVG eisen.	30%	700	70	210	AVG 2% van de omzet (verhoogd naar 30% gezien ervaringen en stijging activiteiten covid-19)	AVG plan van aanpak strak uitvoeren
	Hoger kostenniveau HSC; GGD West Brabant heeft invloed op kostenniveau HSC maar heeft hierin te maken met andere partners.	HSC zit in een fase van aanpassing en verhoging van productiviteit en kwaliteit. Daarbij beschikt HSC niet over reserves of risicomiddelen.	5%	300	15	15	Kans is aangepast naar laag. De investeringen van afgelopen jaren resulteert in een lager risico. Er zijn geen signalen dat de GGD komende jaren nog financieel zal moeten bijbetalen. HSC heeft inmiddels een reële begroting t.o.v. de taken die uitgevoerd worden.	Via controllersoverleg en stuurgroep strategische samenwerking invloed op beleid HSC
	Afhankelijkheid van ICT in relatie tot continuïteit van de uitvoering	Door toenemend belang voor de bedrijfsvoering en door het steeds opener karakter van ICT, is de continuïteit van bedrijfsprocessen in zeer afhankelijk van de juiste en betrouwbare beschikbaarheid van ICT. Daarnaast kan stoornisval o.d. direct gevolg hebben voor de voorraad vaccanties.	5%	147	7	7	10% vd loonkosten van 1 dag en 65k voorraad op 3 locaties	Geen actie, veelal externe oorzaken
	Huurdersrisico	Deel van het pand aan de doornboslaan wordt verhuurd. Als huurder opzegt vallen inkomsten weg	90%	600	180	540	Huurcontract is 10jaar. opzeggen huurcontract VR kan pas na 5 jaar. 5 jaar geen huuropbrengst :782.487. Boete 195.000. Daadwerkelijk huurdersrisico 587.487. Huur is opgezegd per 2023, waardoor dit risico nu zeer reeel is.	Huurder heeft daadwerkelijk opgezegd, wordt nu gezocht naar nieuwe huurder
	Hoofdkantoor kosten			PM	PM	PM	2026 reservering huisvesting leeg. Per 2025 moet er structureel evenwicht zijn.	acti vervroegd door gesprekken met provincie. Per 2025 moet er structurele dekking zijn voor hoofdkantoor
	Oninbaarheid debiteuren		100%	32	0	0	bedrag 0 omdat er een voorziening dubieuze debiteuren is gevormd	voorziening dubieuze debiteuren
	Mobiliteit personeel		70%	506	354	354	1,5% van aantal FTE (150K per FTE)	te voorzien als het concreet wordt.
	TOTAAL			9.456	2.482	2.915		

3.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

3.2.1Onderhoud Pand

Om in onze werkzaamheden de vereiste kwaliteit te leveren, moeten we over adequate huisvesting beschikken en is het van belang dat de waarde van onze gebouwen op peil blijft. Die waarde hangt mede samen met de aantrekkelijkheid van zowel de gebouwen zelf als hun omgeving. Voor de hoofdvestiging, en -indien van toepassing- ook voor de nevenlocaties, zijn of worden onderhoudscontracten afgesloten voor installaties en bouwkundige onderdelen.

In verband met de Coronacrisis zijn diverse activiteiten in het kader van de meerjaren onderhoudsplanning doorgeschoven. In de Doornboslaan is een begin gemaakt met vervangen van de verlichting door LED in de onderzoekskamers. Op de locaties in Baarle-Nassau, Bavel en Oudenbosch zijn schilderwerkzaamheden verricht. De meerjaren onderhoudsplanning is verder geactualiseerd.

3.2.2Onderhoudscontracten

Voor overige kapitaalgoederen zoals multifunctionals, vaccinkoelkasten e.d. zijn ook onderhoudscontracten afgesloten om de functionaliteit en levensduur te waarborgen. In het geval van lease of huur wordt het onderhoud in de betreffende contracten meegenomen.

3.3 PARAGRAAF FINANCIERING

3.3.1 Liquiditeitsbeheer

Het werkkapitaalbeslag wordt zoveel mogelijk beperkt door een snelle facturering. De gemeentelijke bijdrage en de dienstverlening aan derden worden zoveel mogelijk vooraf en per kwartaal gefactureerd. In de begroting 2021 is ervan uitgegaan, dat de mutatie werkkapitaal nihil is. De bankstand ultimo 2021 is € 80.000 daarnaast staat eind 2021 €10.641.580 op schatkistbankieren.

3.3.2 Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,2% van de jaarbegroting 2021 (€ 30.796.000) wat resulteert in een bedrag van € 2.525.000. GGD West-Brabant blijft ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet.

(bedragen x 1.000)

	2021			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
1 Vlottende schuld	1 0	4 0	7 0	10 0
	2 0	5 0	8 0	11 0
	3 0	6 0	9 0	12 0
2 Vlottende middelen	1 562	4 2.151	7 18.391	10 1.939
	2 2.488	5 827	8 13.745	11 4.502
	3 4.774	6 7.162	9 7.196	12 10.724
3 Netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	1 -562	4 -2.151	7 -18.391	10 -1.939
	2 -2.488	5 -827	8 -13.745	11 -4.502
	3 -4.774	6 -7.162	9 -7.196	12 -10.724
4 Gemiddelde netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	-2.608	-3.380	-13.111	-5.722
5 kasgeldlimiet	2.525	2.525	2.525	2.525
6a Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)	5.133	5.905	15.636	8.247
6b Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)				
7 Begrotingstotaal	30.796			
8 Percentage regeling	8,2%			
9 kasgeldlimiet	2.525			

3.3.3 Renterisico vaste schulden (zie bijlage 3: Staat van langlopende leningen)

Ter financiering van de nieuwe huisvesting zijn in 2007 de volgende leningen afgesloten voor een totaalbedrag van € 8,5 miljoen op basis van liquiditeitsprognoses voor de korte en voor de lange termijn. Voor de inbouw van het nieuwe pand ad € 2 miljoen is een lening aangetrokken voor de periode van 20 jaar en voor het gebouw van 30 jaar (aflossing in 40 jaar: restant schuld € 1.625.000 na 30 jaar).

OMSCHRIJVING	LENING NUMMER	INGANGS DATUM	LOOP TIJD	RENTE	HOOFD SOM
BNG Lening	401022214	16-10-2006	Tot 01-07-2028	4,20%	2.000.000
BNG Lening	401022215	02-07-2007	Tot 01-07-2038	4,31%	3.500.000
		01-10-2007	Tot 01-07-2038	4,31%	3.000.000
TOTALE LENINGEN IVM HUISVESTING					8.500.000

De renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal 2021 (wet Fido).

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2021	Begroot 2021
Renterisico		
1 Renteherzieningen op leningen o/g	nvt	nvt
2 Betaalde aflossingen	263	263
3 Renterisico (1+2)	263	263
4 Rente-risiconorm	6.159	6.159
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	5.896	5.896
5b Overschrijding rente-risiconorm (3 > 4)	nvt	nvt
Renterisiconorm		
4a Begrotingstotaal		30.796
4b Percentage regeling		20%
4 Berekende rente-risiconorm (4a * 4b)		6.159

3.3.4. Vermogensstructuur en financiering (GGD)

De GGD West-Brabant streeft ernaar om de vaste activa te financieren met lang beschikbaar vermogen. Ultimo 2021 worden de vaste activa ad € 8,9 miljoen als volgt gefinancierd.

(in duizenden euro's)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31- 12-2020	Verschil
Materiele vaste Activa	8.874	9.444	-570
Financiering			
Eigen vermogen	6.017	5.717	300
Voorzieningen	1.150	559	591
Langlopende Schulden	5.088	5.350	-262
Financiering lange termijn	12.255	11.626	629

3.3.5. Rentetoerekening

De rentekosten dienen te worden toegerekend aan de taakvelden. De rente heeft volledig betrekking op de aanschaf van het pand te Breda. Derhalve zijn de rentekosten volledig toegerekend aan het taakveld overhead. Het renteresultaat is nihil, zie onderstaand schema.

Renteschema		
a. De externe rentelasten over de korte en lange termijn financiering	€	224.103
b. de externe rentebaten (idem)	€	-
Saldo Rente lasten en rentebaten	€	224.103
	€	
c1. De rente die aan de grondexploitatie MOET worden doorberekend	-	
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld MOET worden toegerekend	€	-
c3. De rentebaat van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld MOET worden toegerekend	€	224.103
Aan taak velden toe te rekenen externe rente	€	224.103
d1. Rente over eigen vermogen	€	-
d2. Rente over voorzieningen	€	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€	224.103
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		
f. Rente resultaat op het taakveld Treasury	€	-

3.4 PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

3.4.1 Het Service Centrum

Het Servicecentrum (HSC) is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en de GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het samen uitvoeren van ondersteunende diensten, zoals financiën, automatisering en personeelszaken. Deze samenwerking is geregeld in een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening'; er gelden daarmee vaste verdeelsleutels voor het kostenaandeel voor GGD West-Brabant. HSC wordt aangestuurd door de directeuren van de deelnemende gemeenschappelijke regeling. De GGD Hart voor Brabant is penvoerder en heeft voor HSC een aparte administratie ingericht. De financiën van HSC zijn daarmee onderdeel van de jaarrekening van de GGD Hart voor Brabant. In de jaarrekening van GGD West-Brabant worden de personeelskosten van HSC verantwoord onder 'personeelskosten' (medewerkers met een arbeidscontract bij GGD WB) en alle overige kosten onder 'materiele kosten'.

3.4.2 Huisvesting en duurzaamheid

Huisvesting

De uitwerking van de huisvestingsvisie heeft in 2021 maar beperkt vervolg gehad. Er heeft wel een update plaatsgevonden van het te hanteren Programma van eisen voor de locaties. Dit is nodig voor de diverse huisvestingsvraagstukken in de regio. Actuele onderwerpen in dit kader zijn:

- Herhuisvesting locatie Made in de St. Bernardus kerk te Made;
- Herhuisvesting locatie Halsteren en Bergen op Zoom in Scheldedok te Bergen op Zoom;
- Herhuisvesting locatie Oudenbosch in een zorgcentrum te Oudenbosch
- Herhuisvesting locatie Hoeven in Dorpshuis Hoeven (voormalige kerk)
- Herhuisvesting locatie Chaam in Kind Centrum Chaam
- Herhuisvesting locatie Almkerk in MFA Almkerk

Ventilatie op locaties

Tijdens de Coronacrisis is de vraag naar boven gekomen of de ventilatie op al onze locaties wel voldoende is en conform de richtlijnen. Op de website schrijft het RIVM dat besmetting met aerosolen 'onder bepaalde omstandigheden' kan plaatsvinden. "Bijvoorbeeld in ruimtes waar geen of te weinig ventilatie is en/of veel mensen, vooral voor een langere tijd, bij elkaar zijn." Om te kunnen aantonen dat een ventilatiesysteem goed functioneert wordt aanbevolen om een expert te laten beoordelen of de ventilatie voldoet aan de gestelde eisen zoals de ventilatiecapaciteit en kwaliteit. Om een volledig overzicht en duidelijkheid te krijgen over de ventilatiesituatie per locatie is er opdracht gegeven aan Innax installatieadviseurs om de ventilatie te beoordelen en te adviseren indien niet aan de eisen wordt voldaan. Daarnaast is er aanvullend gevraagd onderzoek te doen naar de aanwezige warmteklachten bij vijf locaties. De definitieve rapportage van 1 november 2021 geeft het volgende beeld over de ventilatie:

- 9 locaties voldoen niet
- 11 locaties voldoen op basis van aannames
- 8 locaties voldoen
- 1 locatie is onbekend omdat er twijfels zijn bij de mate van doorspoeling van de ruimte.
- Voor het oplossen van het warmteprobleem op de vijf onderzochte locaties is geadviseerd een koelinstallatie aan te brengen

In 2022 zal in overleg met eigenaren/verhuurders verder uitwerking worden gegeven aan het advies om de ventilatie te verbeteren.

Energiebesparing Wet Milieubeheer

In het kader van de informatieplicht energiebesparing Wet Milieubeheer heeft de GGD op 29 juli 2021 een administratieve her controle gehad van de omgevingsdienst. De buitenverlichting is voorzien van Ledlampen en een rapportagefunctie voor de monitoring van het energieverbruik wordt verder ingericht met de installateur. De huidige controle door de omgevingsdienst is hiermee afgerond.

Meubilair

Op twee decentrale locaties is het oude meubilair vervangen door nieuw meubilair. De GGD streeft er naar om op alle locaties zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden te creëren. Het voorzien in meubilair dat voldoet aan de ARBO-eisen is daar een onderdeel van. In 2022 zal dit verder worden voortgezet.

In verband met de noodzaak om thuis te werken tijdens de lockdown zijn er waar nodig beeldschermen en bureaustoelen te leen beschikbaar gesteld aan het personeel.

3.4.3 Inkoop

De beheersing op rechtmatigheid is in 2021 evenals in 2020, een behoorlijke uitdaging. De Coronacrisis die in maart 2020 toesloeg houdt de wereld en daarmee ook GGD West-Brabant nog steeds in de greep. Doordat we in 2020 projectmatig te werk zijn gegaan was een goede basis neergezet om in control te blijven op alle uitgaven, geldstromen vanuit RIVM en inkopen.

Door de crisissituatie, die de hele wereld in zijn greep houdt en de benodigde middelen en mensen schaars zijn, heeft de organisatie een beroep moeten doen op de uitzonderingsregels in de aanbestedingswetgeving. Doorlopend vanuit 2020 wordt door de organisatie gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 2.32 lid 1 sub C van de Aanbestedingswet 2012 door zich te beroepen op dwingende spoed en derhalve met geselecteerde ondernemers een contract/prijsafspraken aan te gaan volgens de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking.

Ook voor 2021 is er sprake van dwingende spoed aangevuld met een overbruggingsperiode. We zijn in 2021 een aanbestedingstraject gestart op inhuur medewerkers voor het totale coronaproces, buiten de essentiële functie welke vooraf benoemd zijn, in 2021. In overleg met alle partijen is afgesproken dat de contracten tot 1 maart 2022 door mogen lopen bij de "oude" leveranciers i.v.m. opschalingen. Tegelijkertijd hebben we juridisch advies ontvangen en zijn hierover in gesprek gegaan met de accountant.

We waren genooddaakt om in de jaren 2020 en 2021 alternatieve koers te varen rondom inkopen (dwingende spoed) maar tegelijkertijd zijn wij doorgegaan om maatregelen te treffen die ons duurzaam ondersteunen om aan de eisen van rechtmatigheid te voldoen. Een aantal voorbeelden van deze genomen maatregelen zijn o.a.: verder blijven afbouwen van onrechtmatigheden uit het verleden, verdere doorontwikkeling van verplichtingenadministratie, verbetering van contractmanagement proces, leveranciersbeoordeling en vooral stuurinformatie op onrechtmatigheid door het ontwikkelen van dashboards voor inkopen.

Duurzaamheid

We stuurden op duurzaamheid, ook steeds meer bij aanbestedingen. Bij lopende aanbestedingen keken we naar eventuele extra eisen rondom duurzaamheid. Zo kozen we in 2021 voor energiezuinige en refurbished koffieapparaten, drinken we vanaf 2021 100% duurzame koffie en thee en hebben we een overstap gemaakt van plastic naar kartonnen drankbekers. Daarnaast is bij de aanschaf van nieuwe multifunctionals als eis gesteld dat verpakkingsmaterialen en vrijgekomen afvalstoffen op milieuvriendelijke wijze worden afgevoerd en verwerkt, is er een beperking aan de uitstoot van (fijn)stof en ozon opgenomen en wordt automatisch dubbelzijdig afgedrukt. Verder is gegund op duurzaamheid bij de multifunctionals. Ook is in 2021 de keuze gemaakt voor een elektrische bedrijfswagen die in 2022 wordt geleverd, zijn er voor personeel en bezoekers van de GGD elektrische oplaadpalen gekomen bij het pand aan de Doornboslaan te Breda, is de buitenverlichting bij het pand aan de Doornboslaan vervangen door LED verlichting, is een eerste stap gezet met vervanging van circa 25% van de verlichting naar LED verlichting in het pand aan de Doornboslaan. In 2022 wordt de vervanging naar ledverlichting voortgezet en wordt verder gewerkt aan een rapportagefunctie voor de monitoring van het energieverbruik.

Als dat kan, stellen we ook voorwaarden rondom social return; bijvoorbeeld in het bedrijfsrestaurant op locatie Breda is elke dag minimaal 1 medewerker aanwezig met een afstand tot de arbeidsmarkt.

3.4.4 Informatiebeheer

Volgens de Archiefwet 1995 moet de GGD zijn informatiebeheer goed inrichten. Het doel is informatie zo te beheren dat de bedrijfsvoering wordt ondersteund en de risico's beheerst zijn.

Het HSC heeft een beleidsplan 2018 en Plan van Aanpak 2018 opgesteld voor informatiebeheer. Het Beleidsplan Informatiebeheer zet een concrete koers en prioritering van de speerpunten op de belangrijkste risico's voor de komende 3 jaar uit, rekening houdend met de actuele ontwikkelingen als het gaat om integraal informatiebeleid. Het beleidsplan en plan van aanpak zijn beoordeeld en akkoord bevonden door de portefeuillehouders ICT van de moederorganisaties; waaronder GGD West-Brabant.

Het plan van aanpak, gebaseerd op risicoanalyse, is bedoeld om het kwaliteitsproces op behaalde resultaten veilig te stellen en terugval te voorkomen. Het plan van aanpak beschrijft de risico's die we de komende drie jaren willen gaan oppakken.

De volgende acties worden beschreven in het plan van aanpak:

1. Schrijven informatiebeheer beleid (afgerond)
 2. Informatiebeheer onderbrengen in bestaand kwaliteitsmanagementsysteem (KMS)
 3. Informatiebeheerplan, er is een plan van aanpak Informatiebeheer opgesteld met veel product en processtappen. Hier onder de product/processtappen waaraan wordt gewerkt.
 - 3.a Selectielijsten 1996 en 2017 op taakgebied GGD/RAV vastgesteld.
 - 3.b Generiek Handboek Vervanging (wordt aan gewerkt op 75%)
 - 3.c In verband met verhuizing locatie Tilburg, waar geen archiefruimte is wordt momenteel het archief in het archiefdepot uitgezocht voor vernietiging, bewaring en overdracht. Tevens wordt gekeken voor uithuisplaatsing archief MO's.
 4. Maak inzichtelijk welke processen risicovol zijn en richt hiervoor passend beheer in
 5. Stel een vernietigingsplan (wordt aan gewerkt op 50%)
 6. Stel een metadata schema op
 7. Bewustzijn(programma) voor medewerkers (najaar 2018 heeft team DIV een extra bijscholing gevolgd)
 8. Voorbereiden op overbrenging te bewaren archiefstukken en e-depot (zie punt 3.c)
- De aanvulling op de landelijke Selectielijst 1996, specifiek op taakgebied GGD/RAV, is goedgekeurd

3.4.5 GEGEVENSBESCHERMING MET INFORMATIEBEVEILIGING

In 2021 hebben de GGD'en veel media-aandacht gehad door verschillende onfortuinlijke gebeurtenissen die verbandhouden met gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Het betrof diefstal van (persoons)gegevens die verwerkt worden bij de bestrijding van Covid-19.

Een en ander heeft in het voorjaar van 2021 geleid tot ongerustheid onder inwoners van West-Brabant. GGD West-Brabant heeft een groot aantal verzoeken van burgers ontvangen die van hun privacyrechten gebruik wilde maken. In de meeste gevallen wilden burgers hun persoonsgegevens uit de (corona-)systemen laten verwijderen en/of meer informatie ontvangen over de wijze waarop de GGD West-Brabant omgaat met persoonsgegevens. Om deze verzoeken binnen de hiervoor gestelde termijnen af te handelen is er een beroep gedaan op externe juridische deskundigheid en capaciteit.

Tegelijkertijd bleek begin 2021 de gebruikte software voor bron- en contactonderzoek niet te voldoen aan de informatie(veiligheids-)eisen. De GGD West-Brabant heeft direct hierna maatregelen genomen om de risico's verder in te perken. In samenspraak met de landelijke koepel (GGD GHOR Nederland), het ministerie van VWS en de andere GGD'en is in Nederland is toen direct gestart met een project dat tot doel heeft de software voor bron- en contactonderzoek te vervangen.

GGD West-Brabant heeft naar aanleiding van de datadifstal de capaciteit en kennis op het gebied van informatiebeveiliging en gegevensbescherming verder uitgebreid. Naast een Functionaris Gegevensbescherming (FG) beschikt de organisatie nu ook over een 'Chief Information Security Officer' (CISO) en een 'Privacy Officer' (PO). Een intern project is gestart gericht op verbetering van de naleving van de privacywetgeving en het aantoonbaar gaan voldoen aan de wettelijke normen op het gebied van informatiebeveiliging, de NEN 7510:2017 en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Aangezet door voorgevallen gebeurtenissen heeft de nationale toezichthouder (de Autoriteit Persoonsgegevens) het toezicht op naleving van privacywetgeving door de GGD'en geïntensiveerd. Bij enkele GGD'en is een onderzoek uitgevoerd. Eind 2021 is de DPG van de GGD West-Brabant geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek. Alle GGD'en hebben de opdracht de informatiebeveiliging en gegevensbescherming waar nodig verder aan te scherpen. Als extra waarborg voor de bescherming van de gezondheidsgegevens van burgers zal de komende periode onder andere extra aandacht worden besteed aan periodieke controle van toegang tot systemen, het maken van concrete en specifieke instructies en afspraken met ingehuurde partijen

In 2021 zijn door GGD West-Brabant in samenwerking met de landelijke koepel GGD GHOR Nederland, het ministerie van VWS, Het Service Centrum en andere GGD'en al diverse aanvullende maatregelen getroffen om informatiebeveiligings- en privacyrisico's verder te verkleinen, waaronder:

- Ingebruikname oplossing om veilig vertrouwelijke informatie te versturen;
- Inrichting security operations center (SOC) voor het signaleren van afwijkend gedrag;
- Uitbreiding bewaking van servers en netwerkverkeer;
- Inrichting informatieportaal om relevante informatie op het gebied van informatie-beveiliging en privacy te delen met alle medewerkers.

3.4.6 ORGANISATIE EN MEDEWERKERS

Aantal medewerkers	Waarde
Regulier proces	
• In dienst	295
○ FTE	224,67
○ Deeltijd	79%
• Inhuur	45
• Stagiaires	25
Corona	
• Inhuur	795
• Stagiaires	0
Totaal	1.090

De werkzaamheden in het kader van Corona hebben in 2021 geleid tot een forse opschaling van de personele inzet.

FTE	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
Infectieziektebestrijding	30,82	33,20	31,49
Jeugd en Gezin (4-18)	77,18	81,40	79,02
Lokaal Gezondheidsbeleid (Beleid en Onderzoek)	18,32	17,03	19,66
Gezonde en Veilige Leefomgeving (Preventie en THZ)	18,77	20,23	19,42
Kwetsbare Groepen (+GROP)	9,04 (waarvan 3,54 GROP)	9,34 (waarvan 3,09 GROP)	8,33 (waarvan 1,69 GROP)
Ondersteunende afdelingen	47,90	49,02	46,64
MT	4,04	4,00	4,00
Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid	8,00	8,90	8,11
GHOR Midden en West-Brabant	9,21	10,43	7,98
Het Servicecentrum	8,61	6,06	6,06
Totaal formatie GGD West-Brabant	231,90	239,61	230,71

De gerealiseerde formatie excl. Inhuur corona is ca 9 fte lager dan begroot en ca 1 fte lager dan die gerealiseerd in 2020.

3.4.6.1 Ziekteverzuim

Ziekteverzuim	2021	2020	Norm
Gemiddeld verzuim	5,5%	5,6%	4,3%
Waarvan langdurig ziek (>43 dagen)	82%	85%	-
Meldingsfrequentie	0,66	0,6	1,0
Gemiddelde verzuimduur	22,94 dagen	12 dagen	-

Het gemiddeld verzuim in 2021 is 5,5%. Dit is nagenoeg gelijk aan 2020, maar hoger dan de doelstelling. Dit wordt mede verklaard door verzuim als gevolg van coronaklachten en langdurig verzuim.

De verzuimduur is bijna verdubbeld ten opzichte van 2020 terwijl de percentages nagenoeg gelijk zijn gebleven. Dit betekent dat binnen de groep van langdurig zieken weinig medewerkers hersteld zijn. De meldingsfrequentie blijft echter nagenoeg gelijk. Dit betekent dat medewerkers zich gemiddeld minder vaak ziekmelden, maar als ze verzuimen het verzuim langer duurt.

Kijkend naar de ontwikkeling in het verzuim in 2021, dan zien we dat het verzuimpercentage tussen januari en augustus tussen de 4,5% en 5% is. Vanaf september zien we een flinke stijging die doorloopt tot het einde van het jaar (7,89% in december). Het is niet helemaal te verklaren waar dit in zit. Landelijk zijn de cijfers van Q4 2021 nog niet bekend, daarmee is nog geen vergelijking te maken. Landelijk is het verzuimpercentage over Q3 5,1% wat nagenoeg gelijk ligt aan het verzuimpercentage bij de GGD West-Brabant.

4.5 PARAGRAAF VERBONDENPARTIJEN

De GGD WB heeft geen verbonden partijen. In deze paragraaf lichten wij onze samenwerkingsverbanden toe.

4.5.1 Het Service Centrum (HSC)

Het Service Centrum is een samenwerkingsverband tussen de GGD West-Brabant, de GGD Hart voor Brabant, de RAV Brabant Midden-West-Noord en GGD Noord- en Oost-Gelderland met als doel het gezamenlijk uitvoeren van de ondersteunende diensten; zie verder de paragraaf Bedrijfsvoering.

Op basis van de overeenkomst 'kosten voor gemene rekening' komt in 2021 28,62% van de totale kosten HSC voor rekening van GGD West-Brabant. Dit komt overeen met € 2,1 Mln wat € 100k lager was aan de begroting. De kostenverdeelstaat van het HSC is opgenomen onder bijlage 4 van deze jaarrekening.

4.5.2 Bureau Gezondheid, Milieu en Veiligheid

Dit samenwerkingsverband bestaat sinds 1994 en hierbinnen hebben de GGD'en in Brabant hun krachten op gebied van gezondheid, milieu & veiligheid gebundeld om slagvaardig en effectief te kunnen opereren. Gezondheid en aandacht voor de beleving van de inwoners ten aanzien van gezondheid, milieu & veiligheid staan hierbij centraal. De deelnemende GGD'en zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit en de producten van het Bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid. De vestigingsplaats is Breda.

De kosten van dit bureau worden verdeeld over de deelnemende GGD'en op basis van inwoners. De GGD West-Brabant treedt op als penvoerder van dit samenwerkingsverband. De aansturing van het bureau GMV wordt gedaan door de DPG van de GGD West-Brabant. De volledige baten en lasten van dit samenwerkingsverband zijn onderdeel van deze jaarstukken. Het resultaat van de activiteiten van het bureau GMV wordt bij de resultaatsverdeling verrekend met een specifieke bestemmingsreserve op de balans van de GGD West-Brabant.

4.5.3 GHOR Midden- en West-Brabant

De GGD Hart voor Brabant, de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de GGD West-Brabant hebben vanaf 1 januari 2014 een samenwerkingsovereenkomst in het kader van de GHOR-taken in Midden- en West-Brabant. Deze samenwerking ligt vast in een overeenkomst Kosten voor gemene rekening, met daarin de verdeling van kosten en risico's tussen de deelnemende partijen.

De DPG West-Brabant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de GHOR taken in Midden en West-Brabant. De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) bekostigt grotendeels de GHOR taken. De werkwijze van de GHOR volgt de systematiek van de GGD West-Brabant. Daarmee is dit samenwerkingsverband onderdeel van deze jaarstukken.

JAARREKENING 2021

1. GRONDSLAGEN

Inleiding

We maakten de jaarrekening op basis van de voorschriften van het BBV. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Algemene grondslagen

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarden.

De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht als ze voor het opmaken van de jaarrekening bekend worden.

Personeelslasten rekenen we in principe toe aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, rekenen we sommige personele lasten echter toe aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt, bijvoorbeeld bij componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume treffen we geen voorziening of nemen we op andere wijze een verplichting op. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming: vier jaar. Bij (eenmalige) effecten waaruit formele verplichtingen voortvloeien (bijvoorbeeld bij reorganisaties) moet wel een verplichting opgenomen worden.

Cijfers in de verschillende tabellen die opgenomen zijn in de jaarrekening zijn in duizenden euro's weergegeven.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Investeringsbijdragen van derden worden afgeschreven op het saldo van de betreffende investering. Slijtende investeringen krijgen vanaf het moment van ingebruikneming een lineaire afschrijving in de verwachte gebruiksduur, waarbij we rekening houden met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Nota waardering en afschrijving vaste activa van de GROGZ West-Brabant 2011. De afschrijvingstermijnen in jaren:

- grond en terreinen	geen
- bedrijfsgebouwen	50
- inbouw en semipermanente opstal	20
- verbouwingen en bedrijfsgebouwen	10
- bedrijfsauto's	5
- medische inventaris	10
- telefonie en communicatie	5
- inventaris	10
- technische installaties in bedrijfsgebouwen	10
- automatiseringsapparatuur	3
- kantoorautomatisering en netwerkkapparatuur	3
- applicatieprogrammatuur	4

Vlottende activa

Vorraden

We waarderen producten en goederen tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als die lager is dan de kostprijs. Dat doet zich vooral voor als voorraden incourant worden.

Vorderingen en overlopende activa

We waarderen de vorderingen tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht, die we bepalen op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa nemen we op tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen waarderen we op het nominale bedrag van de verplichting of het voorzienbare verlies. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin we rekening houden met de kwaliteitseisen. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die in het jaarverslag vindt u het beleid hiervoor.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Verplichte paragrafen BBV

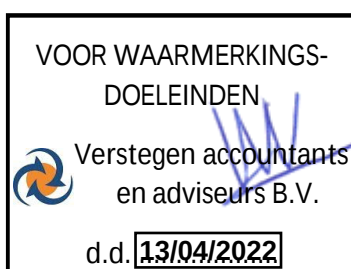
In het onderstaande overzicht is weergegeven waar de verplichte paragrafen van de BBV terug te vinden zijn in de Jaarstukken 2021 van de GGD West-Brabant.

a: lokale heffingen	niet van toepassing
b: weerstandsvermogen en risicobeheersing	zie paragraaf 1
c: onderhoud kapitaalgoederen	zie paragraaf 2
d: financiering	zie paragraaf 3
e: bedrijfsvoering	zie paragraaf 4
f: verbonden partijen	zie paragraaf 5
g: grondbeleid	niet van toepassing

2. Balans per 31 december 2021

(in duizenden euro's)

	31-12-2021		31-12-2020	
	€	€	€	€
Activa				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa		8.874		9.444
Viottende Activa				
Vorraden	188		186	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	15.355		17.055	
Liquide middelen	82		80	
Overlopende activa	912		779	
		16.537		18.100
Totaal activa		25.411		27.544
Passiva				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	1.627		691	
Bestemmingsreserves	4.257		4.229	
Gerealiseerd Resultaat	133		797	
		6.017		5.717
Voorzieningen		1.150		559
Langlopende Schulden		5.088		5.350
Viottende Passiva				
Netto-viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	5.630		7.362	
Overlopende Passiva	7.525		8.556	
		13.155		15.919
Totaal Passiva		25.411		27.544

3. Toelichting op de balans per 31 december 2021

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	1.204	1.204
Bedrijfsgebouwen	7.003	7.292
Inventarissen	586	589
Vervoermiddelen	23	38
Overige materiële vaste activa	58	321
Totaal	8.874	9.444

In het onderstaande overzicht is het investeringskrediet (na begrotingswijziging) weergegeven, hierin is een verschuiving tussen de categorie apparatuur/programmatuur en inventarissen te zien. In de begroting was een actief onder een andere categorie begroot als in de realisatie. Het betreft hier een verschuiving in categorieën en geen overschrijding.

	Beleids- begroting	Begrotings- wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil
Bouwkosten/verbouwingen	200	0	200	51	149
Bedrijfsauto's	40	0	40	0	40
Inventarissen	350	0	350	86	264
Telefooninstallatie	10	0	10	0	10
Aparatuur/programmatuur	50	0	50	54	-4
Medische inventaris	10	0	10	0	10
Totaal	660	0	660	191	469

In het overzicht hieronder staat het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

	Boekwaarde 31-12-2020	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	1.204	0	0	0	1.204
Bedrijfsgebouwen	7.292	51	0	339	7.003
Inventarissen	589	86	0	89	586
Bedrijfsauto's	38	0	0	15	23
Overige materiële vaste activa	321	54	0	318	58
Totaal	9.444	191	0	761	8.874

De GGD West Brabant kent enkel materiële vaste activa met economisch nut. Ze hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is) en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. In bijlage 1: "staat van Vaste Activa" is een detail overzicht van de materiële vaste activa opgenomen. De activa ten behoeve van uitvoering taken GHOR Midden West Brabant zijn onderdeel van dit overzicht. De afschrijvingen zijn berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode.

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden betreft enkel handelsgoederen. Dit betreffen vaccins op voorraad:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Handelsgoederen	188	186
Totaal	188	186

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

De specificatie van in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder is

	Nominale waarde 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	446	0	446	752
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	10.642	0	10.642	7.286
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0	0	0
Overige vorderingen	4.274	7	4.267	8.996
Totaal	15.360	7	15.354	17.035

De vorderingen op openbare lichamen betreffen het aandeel in het debiteurensaldo bij rijk, provincie en gemeenten. Het debiteurensaldo op niet openbare lichamen staat onder Overige vorderingen.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd <1 jaar

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 79.631	€ 197.743	€ 83.048	€ 100.417
Drempelbedrag	€ 250.000	€ 250.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Ruimte onder het drempelbedrag	€ 170.369	€ 52.257	€ 916.952	€ 899.583
Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -

Het is toegestaan een bedrag aan overtollige middelen buiten de schatkist aan te houden. De hoogte van het drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% met een jaarlijkse begrotingsomvang tot € 500 miljoen. Als de begroting groter is dan € 500 miljoen dan is het drempelbedrag € 3,75 miljoen plus 0,2% van het deel van de begroting dat de € 500 miljoen overschrijdt. Het drempelbedrag is altijd minimaal € 250.000. De drempel voor het schatkistbankieren is per juli 2021 van 0,75% naar 2% van het begrotingstotaal – met een minimum van € 1.000.000. Als de begroting groter is dan € 500 miljoen dan wordt de drempel € 10 miljoen euro plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen euro te boven gaat.

Het drempelbedrag bedraagt het eerste half jaar € 250.000 en het tweede half jaar € 1.000.000. Het minimale bedrag van het drempelbedrag. Gemiddeld heeft er per kwartaal geen overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kassaldi	3	0
Banksaldi	80	80
Totaal	83	80

Onder de liquide middelen zijn geen deposito's begrepen en zijn direct opneembaar.

In de boekwaarde per 31 december 2021 zijn de banksaldi ten behoeve van uitvoering van de taken Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid, GHOR Midden West Brabant meegenomen.

Tevens is in de boekwaarde per 31 december 2021 de banksaldi van personeelsvereniging Pheniks opgenomen. Dit betreffen nevenrekeningen van de hoofdrekening van GGD West Brabant, waardoor deze opgenomen zijn in de jaarrekening 2021. Hier tegenover staan rekening-courant verhoudingen.

Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt te onderscheiden:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	912	779
Totaal	912	779

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene risico reserve	1.627	691
Bestemmingsreserves	4.257	4.229
Gerealiseerd resultaat	133	797
Totaal	6.017	5.717

Het verloop in 2021 staat in dit overzicht per reserve:

	Boekwaarde 31-12-2020	Resultaat bestemming 2020	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene risico reserve	691	797	139	0	1.627
Bestemmingsreserve Risico Plustaken	852	0	0	0	852
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	2	0	0	0	2
Bestemmingsreserve Uitbraak infectieziekten	583	0	0	0	583
Bestemmingsreserve Frictiekosten	163	0	0	0	163
Bestemmingsreserve Huisvesting	2.231	0	150	-204	2.177
Bestemmingsreserve Monitors	98	0	18	0	116
Bestemmingsreserve Moderne dienstverlening	300	0	0	-136	164
Bestemmingsreserve Innovatie Infectieziektebestrijding	0	0	200	0	200
Totaal	4.920	797	507	-340	5.884

Algemene risico reserve

De GGD West Brabant moet een financiële buffer hebben in de vorm van een algemene risico reserve om niet voorzienbare financiële tegenvallers op te kunnen vangen en (voorzien) risico's die zich materialiseren.

De geplande onttrekking voor de financiering van de uitgave Kidos voor een bedrag van 456K heeft in eerdere jaren plaatsgevonden. Vanaf 2019 wordt er jaarlijks 139K teruggestort in de algemene reserve om dit bedrag weer aan te vullen.

Bestemmingsreserve Risico plustaken

De reserve is gevormd om dekking te bieden voor financiële tegenvallers in de exploitatie van de plustaken.

Bestemmingsreserve JGZ 0-4

De gemeenten willen een stabiele bijdrage betalen voor de gemeentelijke producten voor de 0 – 4 jarige jeugdgezondheidszorg. Deze bestemmingsreserve dient om schommelingen aan de kostenkant over de jaren heen te kunnen opvangen

Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten

Het doen van een reservering voor het opvangen van kosten t.b.v. de voorbereiding op en de uitvoering van acties bij het uitbreken van middelgrote infectieziekten explosies.

Bestemmingsreserve Frictiekosten

Bestemmingsreserve ter dekking van de frictiekosten als gevolg van bezuinigingen.

Bestemmingsreserve Huisvesting

Deze bestemmingsreserve wordt ingezet ter dekking van de hogere huisvestingskosten na verhuizing naar het pand aan de Doornboslaan en voor het geplande groot onderhoud of vervangingsinvesteringen voor kapitaalgoederen.

Bestemmingsreserve monitors

De structurele toevoeging aan de reserve ter dekking van de uitvoering van de geplande monitors, waar de lasten van de monitors door de tijd heen worden gespreid.

Bestemmingsreserve Moderne dienstverlening

Bestemmingsreserve gevormd n.a.v. resultaatbestemming 2019 om de kosten die samenhangen met moderne dienstverlening te kunnen financieren.

Bestemmingsreserve Innovatieve Infectiebestrijding

Bestemmingsreserve gevormd door schenkingen aan de GGD in 2021 door verschillende donateurs ter bevordering van Publieke Gezondheid vanuit innovatieve projecten.

Resultaat 2020

Resultaat 2020 € 797K is conform resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

Voorzieningen

De voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2021
Voorziening bijzondere personeelsproblemen	12	417	0	-12	417
Van derden verkregen middel die specifiek besteed moeten worden	547	259	0	-74	733
Totaal	559	676	0	-86	1.150

Voorziening bijzondere personeelsproblemen GGD

Voorziening ter dekking van wachtgeldregelingen voortvloeiend uit in het verleden aangegane verplichtingen voor voormalig personeel.

Hierbij maken we per regeling een inschatting van de toekomstige kosten. Jaarlijks wordt de voorziening op het juiste dekkingsniveau gebracht.

Voorziening van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

Deze voorziening bestaat uit een voorziening t.b.v. Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid. De deelnemende partners in deze voorziening zijn GGD Hart voor Brabant, GGD Brabant Zuid Oost en GGD West Brabant.

De voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden zijn als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2021
Voorziening Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid	547	259	0	-74	733
Totaal	547	259	0	-74	733

Een gespecificeerd overzicht van de voorzieningen is opgenomen in bijlage 1.2: "Staat van Voorzieningen"

Langlopende schulden

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020	Rentelasten 2021
Schuld aan binnenlandse banken	5.350	5.613	
Aflossing in boekjaar	263	263	
Totaal	5.088	5.350	224

Er zijn geen zekerheden verstrekt. Bijlage 3 “Staat van Langlopende Schulden” geeft een gespecificeerd overzicht per lening. De aflossing voor de jaarschijf 2021 bedraagt € 262.500. De rentelast in 2021 bedraagt € 224.103.

Flottende passiva

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.630	7.362
Overlopende passiva	7.525	8.556
Totaal	13.155	15.918

De Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar worden als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Crediteuren	3.871	5.556
Loonheffing en sociale premies	1.515	1.586
RC verhoudingen met niet financiële instellingen	160	120
Omzetbelasting	79	45
Overig	4	54
Totaal	5.630	7.362

R/C verhoudingen met niet financiële instellingen:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
PV Phenix	50	10
GGD Hart voor Brabant	110	110
Totaal	160	120

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt weer te geven:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.462	8.432
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	16	29
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	46	95
Totaal	7.525	8.556

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen bevatten onder andere de afrekening met de Veiligheidsregio MWB in het kader van GHOR MWB en overige verplichtingen zoals reguliere te betalen inkoop

Het verloop van de subsidies is in 2021 als volgt:

	1-1-2020	Toevoegingen	Bestedingen	31-12-2020
RUPS III	-31	31	0	0
Subtotaal subsidies van het Rijk	-31	31	0	0
Tijd van je leven	29	2	47	-16
Pilot huisartsen	33	0	33	0
Thematafel opgroeien 2020	-7	0	0	-7
Thematafel opgroeien 2021	0	184	70	114
DUUP	0	160	160	0
Corona gezondheidsmonitor Jeugd	0	44	55	-11
Academische werkplaats jeugd Noord-Brabant	0	22	17	5
Subtotaal subsidies van overige Nederlandse overheidslichamen	55	412	383	85
Totaal	24	444	383	85

Toelichting eindstand subsidies:

Tijd van je leven: Nog te ontvangen 15,8k.

Thematafel opgroeien 2020: Nog te ontvangen 7,8k en nog te betalen 0,7k

Corona gezondheidsmonitor Jeugd: Nog te ontvangen 11k

4. Niet in balans opgenomen verplichtingen en niet in balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Door de GGD zijn langlopende financiële verplichtingen aangegaan inzake:

Huurkosten voor een jaarbedrag van € 570.931 en een totaalbedrag van € 1.284.714.

5. Overzicht baten en lasten 2021 GGD West-Brabant

5.1. Overzicht baten en lasten

Hieronder is het overzicht baten en lasten in duizenden euro's weergegeven

	Begroting 2021 na wijzigingen	Realisatie 2021	Verschil	Realisatie 2020
Baten	142.870	92.782	-50.088	48.414
Lasten	-135.783	-84.144	51.639	-39.972
Saldo van baten en lasten	7.087	8.638	1.551	8.442
Overhead	-6.900	-8.338	-1.438	-7.437
Vennootschapsbelasting	-50	0	50	0
Totaal saldo van baten en lasten	137	300	163	1.005
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-137	-167	-30	-208
Gerealiseerd resultaat	0	133	133	797

5.2. Exploitatie overzicht 2021

(in duizenden euro's)

	Realisatie	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
	2021	2021	2021	2020
	€	€		€
Baten				
Inkomstenoverdrachten Rijk	65.821	0	113.349	21.058
Bijdrage deelnemende gemeenten	19.684	19.684	19.684	19.160
Overige bijdrage gemeenten	0	0	0	0
Opbrengsten uit Tarieven	919	1.835	1.835	1.048
Overige Opbrengsten	8.090	8.802	8.802	8.010
Vrijval Voorzieningen	74	0	0	1
Toegerekende rente	0	250	250	235
Totale Baten	94.588	30.571	143.920	49.512
Lasten				
Salarissen en Sociale Lasten	19.364	19.114	19.390	18.585
Personeel Derden	44.339	1.273	88.132	10.126
Overige Personeelskosten	1.090	923	923	1.240
Kapitaallasten	761	808	808	882
Toevoeging Voorzieningen	676	0	0	235
Overige Bedrijfskosten	26.290	6.229	32.384	15.708
Materiele kosten Hét Service Centrum	1.544	1.896	1.896	1.496
Rentelasten	224	250	250	235
Totale Lasten	94.288	30.493	143.783	48.507
GEREALISEERD TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	300	78	137	1.005
Toevoeging Reserves	-507	-305	-305	-386
Onttrekking Algemene reserve	0	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve Monitors	0	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve JGZ 0-4	0	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve Moderne dienstverlening	136	0	0	0
Onttrekking bestemmingsreserve Huisvesting	204	226	167	178
	-167	-79	-137	-208
GEREALISEERD RESULTAAT	133	0	0	797

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. 13/04/2022

6. Toelichting op het overzicht baten en lasten 2021

Belangrijke verschillen, tussen de realisatie en de begroting na wijziging, krijgen een toelichting. Zoals reeds eerder vermeld zijn de lasten en baten van Bureau Gezondheid Milieu en Veiligheid en GHOR Midden West Brabant een onderdeel van de jaarrekeningcijfers 2021 GGD West Brabant.

6.1. Baten

De baten van GGD hebben zich in 2021 ten opzichte van de raming na wijziging als volgt ontwikkeld:

(in duizenden euro's)

	Begroting 2021 na wijzigingen	Realisatie begrotings- jaar	Verschil	Realisatie voorgaand jaar
Bijdrage deelnemende gemeenten	19.684	19.684	0	19.160
Inkomstenoverdrachten Rijk	113.349	65.821	-47.528	21.058
Opbrengsten uit Tarieven	1.835	919	-916	1.048
Overige Opbrengsten	8.802	8.090	-712	8.010
Vrijval Voorzieningen	0	74	74	1
Rentebaten	250	0	-250	235
Totaal	143.920	94.588	-49.332	49.512

Bijdrage deelnemende gemeenten

Gefactureerd conform beleidsbegroting 2021 dus geen verschillen in de realisatie in vergelijking met begroting 2021.

Inkomstenoverdrachten Rijk

In de beleidsbegroting 2021 zijn deze opbrengsten niet opgenomen. Via een begrotingswijziging in 2021 zijn deze opbrengsten echter wel begroot. Het betreffen hier inkomsten van het VWS en RIVM ter compensatie van de meerkosten en minderinkomsten als gevolg van de coronacrisis. De afwijking van de realisatie ten opzichte van de begroting is te verklaren door de labkosten. In 2021 zijn deze kosten voor een groot deel rechtstreeks door de laboratoria bij het RIVM in rekening gebracht en niet meer via de GGD.

Wij hebben de meerkosten en minderinkomsten als gevolg van corona bepaald en gedocumenteerd, uitgaande onder meer van de Verantwoordingsinstructie 2021 Meerkosten COVID-19 GGD VWS en het AEF (Andersson Elffers Felix) rapport 'Meerkosten voor GGD'en ten gevolge van Corona' d.d. 5 augustus 2020. De richtlijnen voor corona-compensatie hebben we een-op-een in acht genomen. Voor de minderopbrengsten en de minderkosten is op basis van diepgaande analyses van de baten en lasten over 2021, de begroting 2021 en de gewijzigde begroting 2021 in kaart gebracht in hoeverre er sprake is van aantoonbare minder opbrengsten en kosten als gevolg van Covid-19. De GGD heeft de minderopbrengsten en minderkosten gesaldeerd verantwoord bij de VWS-declaratie. Het Ministerie heeft de ingediende voorschotdeclaraties betaald. Het in de jaarstukken opgenomen overzicht van de Coronakosten wordt als einddeclaratie ingediend. Bij deze einddeclaratie wordt de goedgekeurde jaarrekening inclusief de controleverklaring toegevoegd waarna de voorschotten door het Ministerie worden afgerekend.

Opbrengsten uit tarieven

De lagere opbrengsten voor reizigers van bijna 1.000K is het directe gevolg van de coronacrisis. Hier tegenover staan ook lagere kosten, omdat er ook minder vaccinatiesstoffen ingekocht zijn. Deze gemiste inkomsten, verrekend met de minder kosten, zijn gecompenseerd door inkomstenoverdrachten Rijk.

Overige Opbrengsten

Er zijn een aantal technische verschillen die voor GGD WB geen resultaat effect hebben. De opbrengsten van de GHOR zijn lager dan begroot, voor € 400K. Dit is een budgetneutraal effect omdat hier ook lagere salariskosten en overige bedrijfskosten tegenover staan van dezelfde grootte.

Daarnaast zijn er minder opbrengsten binnengekomen doordat er minder plusopdrachten en projecten zijn uitgevoerd dan begroot als gevolg van de coronacrisis. Dit is het geval geweest binnen;

- Onderzoeksprojecten
- Ondersteuning Projectmanagers
- WKO opbrengsten

Rentebaten

Door de wijziging in de BBV dienen de rentekosten te worden toegerekend aan de taakvelden. Rentebaten en rentelasten zijn herberekend op basis van de notitie rente, waardoor de bate nu gelijk is aan de last. (s)

6.2. Lasten

De ontwikkeling van de lasten van GGD is in 2021 ten opzichte van de raming na wijziging zijn:

(in duizenden euro's)

	Begroting 2021 na wijzigingen	Realisatie begrotings- jaar	Verschil	Realisatie voorgaand jaar
Salarissen en Sociale Lasten	19.390	19.364	-26	18.585
Personeel Derden	88.132	44.339	-43.793	10.126
Overige Personeelskosten	923	1.090	167	1.240
Kapitaallasten	808	761	-47	882
Toevoeging Voorzieningen	0	676	676	235
Overige Bedrijfskosten	32.384	26.290	-6.094	15.708
Kosten Hét Service Centrum	1.896	1.544	-352	1.496
Rentelasten	250	224	-26	235
Totaal	143.783	94.288	-49.495	48.507

Salarissen en Sociale Lasten

Salariskosten en sociale lasten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting 2021.

Personeel derden

Ten opzichte van 2020 en de begroting is er een forse stijging te zien in de inhuur van personeel. Dit is een direct gevolg van de inhuur van extra personeel voor de coronacrisis. Deze extra inhuur was ook onderdeel van de begrotingswijziging in 2021 en is in de realisatie lager uitgevallen dan tijdens opstellen van de begrotingswijziging gedacht.

Kapitaallasten

Kapitaallasten van GGD WB zijn lager dan de kapitaallasten van afgelopen jaar en de begroting. Door de coronacrisis zijn geplande reguliere investeringen uitgesteld, waardoor ook de kapitaallasten lager zijn. Dit is echter een tijdelijk effect omdat de investeringen op een later moment nog wel plaats zullen gaan vinden.

Toevoeging voorzieningen

Toevoeging van de voorziening heeft betrekking op de voorziening voor personeel gerelateerde kosten (416k) en met het resultaat voor de taken van de GMV (260k). Deze middelen zijn van derden verkregen middelen die ingezet dienen te worden voor de activiteiten van GMV. (i)

Overige Bedrijfskosten

De afwijking in overige bedrijfskosten heeft een aantal oorzaken. In de reguliere taken van de GGD WB zitten de volgende oorzaken:

- Lagere kosten GHOR MWB:400K (budgetneutraal want ook lagere opbrengsten)
- Lagere kosten vaccinstoffen voor reizigers. Deze kosten zijn verrekend met de lagere inkomsten vanuit reizigers en in rekening gebracht bij VWS.
- Lagere labkosten voor analyses corona crisis van 5Mln doordat de kosten hiervan niet bij de GGD in rekening zijn gebracht, maar rechtstreeks aan het RIVM.

Kosten het service centrum (HSC)

De kosten van het service centrum worden gesplitst geboekt. Salariskosten van medewerkers in dienst van GGD WB worden binnen salariskosten geboekt. Overige kosten worden verantwoord op de materiële kosten van het service centrum. De totale kosten van het HSC waren in 2021 voor GGD WB 2.1Mln. De begroting van HSC voor 2021 was 100K hoger opgesteld, echter in de beleidsbegroting 2021 waren we al van een hoger bedrag uitgegaan waardoor er binnen de begroting van GGD WB nog een groter verschil is ten opzichte van de begroting 2021. Voor een specificatie van de kosten de bijlage met de kostenverdeelstaat van het HSC in bijlage 1.5.

Aanbesteding volgens (zeer) dwingende spoed

De GGD'en in Nederland hebben van het Ministerie van VWS onder meer de opdracht gekregen om de hoogste prioriteit te geven aan het uitbreiden van de testafnamecapaciteit en het bron- en contactonderzoek. Hiervoor heeft ook de GGD West-Brabant onder grote urgentie en binnen zeer korte termijnen leveranciers gecontracteerd om de gevraagde taken adequaat en snel uit te voeren. Daarnaast is tijdens de eerste fase van de crisis een landelijk tekort ontstaan voor persoonlijke beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen, waarvoor het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH) is opgericht om de beschikbare beschermingsmiddelen en medische hulpmiddelen te verdelen. Na oprichting van het LCH hebben de inkopen van de GGD's plaatsgevonden via dit LCH.

Omdat GGD West-Brabant geen reguliere of verkorte (Europese) aanbesteding in acht kon nemen, hebben wij in lijn met de brief van de Europese Commissie van 1 april 2020 en de brief van het Ministerie van VWS van 27 oktober 2020, een beroep gedaan op de regeling (zeer) dwingende spoed binnen de Europese aanbestedingsregels. Voor de rechtmatige toepassing van (zeer) dwingende spoed hebben wij aanvullend juridisch advies ingewonnen dat het ingenomen standpunt van GGD West-Brabant onderschrijft. Een juridisch advies, geeft aan dat o.b.v. jurisprudentie in 2021, alle kosten van Corona onder dwingende spoed vallen, en hiermee rechtmatig zijn. Tevens is er juridisch advies, dat het rechtmatig is om gebruik te maken van een overbruggingstermijn en tijdelijk "oude" contracten van inhuur medewerkers door te laten lopen, tot omzetting is geregeld.

Wij zijn van mening dat er in 2021 terecht een beroep is gedaan op (zeer) dwingende spoed en dat de opdrachten in het kader van het bestrijden van het coronavirus in 2021 rechtmatig zijn aanbesteed.

Begrotingsrechtmatigheid

Conform kadernota rechtmatigheid zijn overschrijdingen van de begroting die worden gecompenseerd door direct te relateren opbrengsten niet aangemerkt als financiële onrechtmatigheid voor de verklaring. Bij kostenoverschrijdingen stelt de GGD West Brabant het algemeen bestuur daarvan in kennis via de bestuursrapportage.

De activiteiten van GGD WB vinden plaats binnen 1 programma, hier hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden.

6.3 Incidentele baten en lasten

	Realisatie 2021	
	Baten	Lasten
Nagekomen opbrengsten/kosten	155	0
Mutaties in reserves	340	507
Inkomensoverdrachten Rijk	65.821	0
Desinvesteringen	0	0
Totaal	66.316	507

6.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op GGD West-Brabant van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor GGD West-Brabant is € 209.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens voor de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2021 een ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

3. Verantwoording (in de jaarrekening)

GGD West-Brabant

25. Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT)

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur (en overige topfunctionarissen) over het jaar 2021 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	A. van der Zijden	S. Baan
1 Functie (functienaam)	Directeur	Directeur
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-jan-13	1-okt-21
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	30-sep-21	heden
4 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
5 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
6 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.064	31.638
7 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	13.691	5.491
8 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	116.755	37.130
9 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	156.321	52.679

Vergelijkende cijfers 2020

1 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
2 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
3 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.814
4 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	20.798
5 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	161.612
6 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000

Leidinggevende topfunctionarissen met totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie
Mevrouw T.H.I. Claassen*	Directeur

Toezichthoudende topfunctionarissen met totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie
Mevrouw M. de Vries	Voorzitter DB/AB
De heer E. Schoneveld	Lid DB/AB
Mevrouw M. Haagh**	Lid DB/AB
De heer T. Braspenning	Lid DB/AB
De heer T. Theunis	Lid DB/AB
Mevrouw M. de Bie	Lid DB/AB
De heer H. van Oers**	Lid DB
De heer N. Sommen	Lid AB
De heer J. Visser	Lid AB
De heer F. Vrolijk	Lid AB
De heer A. de Jongh	Lid AB
De heer T. Melisse	Lid AB
De heer C. Piena	Lid AB
Mevrouw K. Koenraad	Lid AB
Mevrouw S. Breedveld-de Ruiter	Lid AB
De heer K. Krook	Lid AB
De heer L. van der Beek	Lid AB
De heer T. Zopfi	Lid AB
De heer S. Shekkariem	Lid AB
Mevrouw M. van der Zwan	Lid AB
De heer A. van Drunen***	Lid AB

Toelichting

Het bezoldigingsmaximum voor de Directie bedraagt € 209.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de Directie.

Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het bestuur bedraagt € 31.350 en voor de overige leden van het bestuur € 20.900.

Deze maxima worden niet overschreden.

* verloning vindt plaats via GGD Hart voor Brabant.

** eind 2021 geen onderdeel meer van het bestuur van GGD West-Brabant.

*** begin 2021 nog geen onderdeel van het bestuur van GGD West-Brabant.

**** begin 2021 nog geen lid van het dagelijkse, maar wel van het algemene bestuur van GGD West-Brabant.

7. Bijlage Taakvelden

(in duizenden euro's)

	Begroting 2021 (na wijziging)			Realisatie 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	0	0	0	0	129	-129
0.4 Overhead	1.050	7.950	-6.900	1.806	10.144	-8.338
0.10 Mutaties reserves	305	167	138	340	507	-167
0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	133	-133
0 Bestuur en ondersteuning	1.355	8.117	-6.762	2.146	10.913	-8.767
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.400	2.400	0	2.282	2.282	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	270	180	90	335	139	195
1 Veiligheid	2.670	2.580	90	2.617	2.421	195
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.075	700	375	880	688	191
6.5 Arbeidsparticipatie	60	80	-20	41	120	-79
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	60	40	20	44	43	2
6 Sociaal domein	1.195	820	375	965	851	114
7.1 Volksgezondheid	138.867	132.570	6.297	89.201	80.742	8.459
7 Volksgezondheid en milieu	138.867	132.570	6.297	89.201	80.742	8.459
Totaal	144.086	144.088	0	94.928	94.928	0

8. Bijlage Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H11	Corona Bonusregeling Zorg	Kenmerk/nummer aanvraag	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor bonus	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor belastingcomponent	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen	De totale besteding (t/m jaar T) aan medewerkers netto uitgekeerde bonus van € 1.000	De totale besteding (t/m jaar T) aan derden netto uitgekeerde bonus van € 1.000
			Aard controle n.v.t. Indicator: H11/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/04	Aard controle R Indicator: H11/05	Aard controle R Indicator: H11/06
			COBONUS2008892	€ 290.000	€ 231.350	€ 521.350	€ 277.000	€ 13.000
		Zijn de zorgprofessionals die een bonus van aanvrager hebben ontvangen werkzaam geweest in de periode 1 maart tot 1 september 2020 bij de organisatie waarvoor een aanvraag is gedaan (Ja/Nee)	Voldoen de betalingen (t/m jaar T) aan de inkomstenstoets zoals omschreven in de regeling (Ja/Nee)	Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan medewerkers netto uitgekeerde bonus (max € 800 per medewerker)	Afgedragen verschuldigde belasting (t/m jaar) over de aan derden netto uitgekeerde bonus (€ 750 per persoon)	Overig saldo voor bonus in (jaar T)	Overig saldo voor belastingcomponent in (jaar T)	
			Aard controle D1 Indicator: H11/07	Aard controle D1 Indicator: H11/08	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/09	Aard controle R Indicator: H11/10	Aard controle R Indicator: H11/11	Aard controle R Indicator: H11/12
			Ja	Ja	€ 221.600	€ 9.750	€ 0	€ 0
		Eventuele toelichting Verplicht als alle of een deel van de bonussen wordt uitgekeerd in het volgende jaar (05 of 06) of als bij 07 of 08 Nee is ingevuld.	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H11/13	Aard controle n.v.t. Indicator: H11/14				
			Ja					

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

Verstegen accountants
en adviseurs B.V.

d.d. **13/04/2022**

Bijlagen

- 1.1. Staat van vaste activa
- 1.2. Staat van voorzieningen
- 1.3. Staat van reserves
- 1.4. Staat van langlopende leningen
- 1.5. Kostenverdeelstaat – het service centrum
- 1.6. Jaarverslag kwaliteit

1.1 Staat van vaste activa

Omschrijving van de Kapitaalsuitgaven		Aanschaf waarde begin 2021	Investerings 2021	Desinvesteringen 2021	Aanschaf waarde einde 2021	Aantal jaren afschrijving	Cumulatieve afschrijvingen begin 2021	Afschrijvings kosten 2021	Vrijval afschrijvingen 2021	Boekwaarde begin 2021	Boekwaarde einde 2021
Gronden en terreinen											
2100	Gronden en terreinen	1.204.165	0	0	1.204.165	n.v.t.	0	0	0	1.204.165	1.204.165
TOTAAL :		1.204.165	0	0	1.204.165		0	0	0	1.204.165	1.204.165
Bedrijfsgebouwen											
2200	Gebouwen	11.404.809	50.797	0	11.455.606	50 jr	4.113.680	338.953	0	7.291.130	7.002.974
2300	Bedrijfsinstallaties/ Installaties gebouwen	137.205	0	0	137.205	10 jr	136.735	332	0	470	138
TOTAAL :		11.542.014	50.797	0	11.592.811		4.250.414	339.285	0	7.291.600	7.003.112
Vervoermiddelen											
2400	Bedrijfsauto	308.834	0	171.551	137.283	5 jr	270.857	14.877	171.551	37.977	23.100
TOTAAL :		308.834	0	171.551	137.283		270.857	14.877	171.551	37.977	23.100
Inventarissen											
2500	Inventaris	1.805.377	85.711	0	1.891.089	10 jr	1.215.952	89.341	0	589.426	585.796
2510	Medische inventaris	0	0	0	0	10 jr	0	0	0	0	0
2520	Kantoorinventaris	0	0	0	0	10 jr	0	0	0	0	0
TOTAAL :		1.805.377	85.711	0	1.891.089		1.215.952	89.341	0	589.426	585.796
Overige materiële vaste activa											
2530	Ghor-materiaal	59.415	0	0	59.415	5 jr	59.415	0	0	0	0
2540	Telefonie/communicatie app.	304.816	0	0	304.816	5 jr	302.810	2.006	0	2.006	0
2560	Instrumentarium	194.380	0	0	194.380	10 jr	128.151	9.707	0	66.229	56.522
2580	C-2000 randapparatuur	112.971	0	0	112.971	5 jr	112.971	0	0	0	0
2600	Automatisering (hardware)	1.102.762	54.318	0	1.157.080	3 / 4 jr	851.761	304.121	0	251.001	1.198
2650	Automatisering (software)	824.176	0	0	824.176	3 / 4 jr	822.361	1.815	0	1.815	0
TOTAAL :		2.598.521	54.318	0	2.652.839		2.277.470	317.649	0	321.050	57.719
TOTAAL		17.458.911	190.826	171.551	17.478.187		8.014.693	761.152	171.551	9.444.218	8.873.893

1.2 Staat van voorzieningen

NAAM	SALDO BEGIN VAN HET DIENSTJAAR 01.01.2021	VRIJVAL IN 2021	AANWENDING TLV EXPLOITATIE IN 2021	DOTATIE IN 2021	SALDO EINDE VAN HET DIENSTJAAR 31.12.2021
VOORZIENINGEN					
Voorziening bijzondere personeelsproblemen	12.083		-12.083	416.601	416.601
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden tbv GMV	547.297		-73.575	259.260	732.982
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden tbv EKD	0				0
TOTAAL VOORZIENINGEN	559.380	0	-85.658	675.861	1.149.583

1.3 Staat van Reserves

NAAM	SALDO BEGIN VAN HET DIENSTJAAR 01.01.2021	RESULTAAT BESTEMMING OVER 2020	Onttrekking t.g.v. EXPLOITATIE	Dotatie t.l.v. EXPLOITATIE	SALDO EINDE VAN HET DIENSTJAAR Begroting 31.12.2021
RESERVES					
Algemene reserve GGD WB	691.007	796.835		139.000	1.626.842
Bestemmingsreserve risico plustaken GGD WB	852.251				852.251
Bestemmingsreserve JGZ 0-4	2.000				2.000
Bestemmingsreserve uitbraak infectieziekten GGD WB	582.856				582.856
Bestemmingsreserve huisvesting GGD WB	2.230.783		-203.705	150.001	2.177.079
Bestemmingsreserve reorganisatie HSC GGD WB	-				-
Bestemmingsreserve frictiekosten GGD WB	162.877				162.877
Bestemmingsreserve sociaal-medische zorg dak en thuislozen GGD WB	-				-
Bestemmingsreserve monitors GGD WB	98.419			17.500	115.919
Reserve personele knelpunten	-				-
Bestemmingsreserve Moderne dienstverlening	300.000		-135.665		164.336
Bestemmingsreserve Innovatie Infectieziektebestrijding				200.000	200.000
Resultaat GGD WB	796.835	-796.835			
TOTAAL RESERVES	5.717.028	-	-339.369	506.501	5.884.160

1.4 Staat van langlopende leningen

OMSCHRIJVING	LENING NUMMER	INGANGS DATUM	LOOPTIJD	RENTE %	HOOFDSOM	AFLOSSINGEN T/M 2020	SALDO AAN HET BEGIN VAN HET DIENSTJAAR 2021	OPGENOMEN OF VERSTREKTE LENINGEN 2021	AFLOSSINGEN 2021	RENTE 2021	SALDO AAN HET EINDE VAN HET DIENSTJAAR 2021
Opgenomen leningen :											
BNG	40.102214	16-10-2006	Tot 1-7-2028	4,20%	2.000.000	1.200.000	800.000	-	100.000	31.500	700.000
BNG	40.102215	02-07-2007	Tot 1-7-2038	4,31%	3.500.000	1.950.000	1.550.000	-	162.500	192.603	1.387.500
BNG	40.102215	01-10-2007	Tot 1-7-2038	4,31%	3.000.000	0	3.000.000	-	-	-	3.000.000
TOTAAL OPGENOMEN LENINGEN					8.500.000	3.150.000	5.350.000	0	262.500	224.103	5.087.500

1.5 Kostenverdeelstaat – het service centrum

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
Bedrijfslasten			
Salarissen en Sociale Lasten	4.001.393	4.427.773	3.980.943
Salariskosten overig	148.070	24.000	240.814
Personeel derden	774.421	132.396	558.511
Overige personeelskosten	291.315	200.075	118.445
Kapitaallasten	-	6.000	17.074
Huisvestingskosten	3.328	-	2.975
Bedrijfskosten	2.539.225	2.695.328	2.612.577
Toevoeging voorzieningen	62.500	-	203.647
Kosten verbonden partijen	506.013	471.013	520.053
Som der bedrijfslasten	8.326.266	7.956.584	8.255.039
Vrijval voorzieningen	-	-	32.615
Te verdelen kosten	8.326.266	7.956.584	8.222.424
GGD Hart voor Brabant	3.893.443-	3.722.401-	3.866.072-
GGD West-Brabant	2.142.287-	2.032.103-	2.214.030-
RAV Brabant Midden-West-Noord	1.584.035-	1.530.729-	1.486.781-
GGD Noord- en Oost-Gelderland	706.501-	671.350-	655.542-
Resultaat	0	0	0

In het aandeel voor GGD West-Brabant zit € 598.264 salariskosten . Het overige deel is verwerkt onder Materiele kosten HSC.

1.6 Jaarverslag Kwaliteit

Continu verbeteren en innoveren zijn onderdeel van onze manier van werken en hebben daarmee een belangrijke plaats in het bevorderen van onze kwaliteit. We zijn continu in beweging en willen daarin blijven aansluiten bij onze klanten, maatschappij en relevante wetgeving. Een aantal processen die hierin input leveren en bijdragen lichten we toe.

Klachten

Dit jaar was wederom een bijzonder jaar, dat behoeft geen extra toelichting. Op het gebied van klachten nam covid een centrale positie in. Waar klachten in voorgaande jaren verspreid over de verschillende teams binnen de GGD voorkwamen, stonden dit jaar de covid gerelateerde klachten centraal. In 2021 zijn er 18 klachten regulier geregistreerd en 331 klachten gelinkt aan covid. Nagenoeg alle klachten zijn ruim binnen de gestelde termijnen behandeld en naar tevredenheid afgerond. Er heeft geen doorverwijzing naar de geschillencommissie hoeven plaatsvinden.

De totale hoeveelheid covid-klachten betreft een groei t.a.v. vorig jaar, deze toename binnen covid is echter te verwachten, aangezien we dit jaar vol ingezet hebben in teststraten en vaccinaties. Ook dit jaar ging meer dan de helft van al deze klachten over de landelijke dienstverlening. Dit zorgt voor de uitdaging om onze klanten, hoewel we hen niet direct zelf kunnen helpen, toch naar tevredenheid te woord te staan. Vanuit covid hebben de klachten veelal betrekking op testen (testuitslag) en vaccinatie (registratie). De klachten zijn dan vooral bijvoorbeeld gericht op bejegening, landelijke vaccinatiestrategie, late reactie testuitslag, kwaliteit van handeling. Bij het opleiden van nieuwe vaccinators is hierin extra aandacht gekomen voor kwaliteit en bejegening. De klachtenfunctionaris heeft hier veel werk in verzet, om een link te leggen met de klachten omtrent bejegening. Er is aandacht geweest voor binding met en uitstraling als zijnde GGD-medewerker met betrekking tot klantgerichtheid.

Meldingen van (bijna) incidenten

Om te leren van eigen (bijna) medische incidenten/ fouten hanteren wij een interne meldingsprocedure. Als er een (bijna) incident gemeld wordt, doen wij gestructureerd onderzoek middels de Prisma light methodiek naar oorzaken en nemen zo nodig maatregelen om deze incidenten in het vervolg te voorkomen. In 2021 werden in totaal 90 (bijna) incidenten gemeld. Dit betreft een toename t.o.v. vorig jaar. Dit is verklaarbaar, aangezien we in 2021 weer meer reguliere spreekuren uitgevoerd hebben en daarnaast grote opschalingen rondom covid hebben gerealiseerd. Een nieuwe activiteit zoals grootschalig testen en vaccineren t.a.v. COVID-19 levert incidenten op. Er is veel variatie in meldingen, maar de meeste incidenten betreffen vaccinatiefouten of fouten in de teststraten. De verbetercyclus bij vaccineren covid is zeer goed ingericht, waardoor we snel kunnen leren van (bijna)incidenten. Dit verlaagt onze risico's, het maakt ons tegelijkertijd wendbaar en een lerende organisatie.

Externe audit CIIO

Jaarlijks laten we ons kwaliteitssysteem extern toetsen aan een geaccrediteerde kwaliteitsnorm. In 2020 zijn we op zoek gegaan naar een norm die meer aansluit bij onze organisatiecultuur, meer recht doet aan de bedoeling van onze organisatie en ook meer ruimte biedt voor eigen professionaliteit. In 2019 hebben we daarnaast onze visie op kwaliteit herschreven, waarin het klant-denken nog meer centraal staat. We hebben daartoe de weloverwogen keuze gemaakt om een overstap te maken van de HKZ-norm naar de ISO-norm. We zijn daarin ook van certificeringsbureau overgestapt van Lloyds naar CIIO. Daarnaast is de GHOR dit jaar ook toegevoegd aan onze certificering. Dit voorjaar hebben we een uitgebreide audit voor her-certificering gehad, waarin onze covid afdeling ook een rol had. We hebben opnieuw ons ISO-certificaat mogen ontvangen. Het overall beeld werd bevestigd dat het kwaliteitsdenken steeds meer verankerd raakt in ons DNA. Onze medewerkers en organisatie werden beschreven als passievol, flexibel, warm en goed voorbereid. We kregen de feedback dat onze organisatie goed omgaat om met de crisis en dat voorbereiding in de gemaakte plannen ons heeft geholpen. We zijn een organisatie die zich blijft ontwikkelen en de auditor geeft aan daar alle vertrouwen in te hebben. Natuurlijk hebben we ook verbeterpunten meegekregen en dat is prettig. Eén verbeterpunt is gericht op prospectief leren, onze organisatie leert goed van fouten en incidenten, maar hoe zorg je nu dat je aan de voorkant leert? Voordat een fout ontstaat? Een mooi verbeterpunt waar we mee aan de slag gaan. Andere feedback was gericht op het onderdeel GHOR. We hebben goed in beeld welke processen de GHOR uitvoert, maar een focus op 'wie is de GHOR en wat heeft

absolute prioriteit in bijvoorbeeld tijden van crisis' kan nog beter uitgewerkt worden. Ook dat geeft weer mooie input voor ontwikkeling.

Klantbeleving

In 2020 zijn we gestart met de pilot om klantbeleving verder in de teams te gaan beleggen, voorbeelden hiervan waren toen OGGZ en TBC. In 2021 zijn we dit verder gaan inventariseren hoe dit nu gebeurt in de andere teams. We gaan daarin in gesprek over 'Wie je is klant en wat is belangrijk om te vragen, zodat wij onze dienstverlening kunnen aan blijven sluiten?'. En hoe borg je dit binnen je team? Binnen team Preventie lopen de klanttevredenheidsonderzoeken nu. Bij zowel team Beleid als Team Onderzoek wordt er geëvalueerd in gespreksvorm met de klant. Er is wel behoefte aan het meten van klantbehoefte middels een vragenlijst. Dit jaar wordt dit verder opgepakt. Binnen de JGZ wordt de PPP methode uitgerold na een succesvolle pilot en worden nu voorbereidingen getroffen in het uitrollen van Klantarena's. Binnen covid-programma's wordt vooral binnen vaccinatie (een groot programma binnen Corona Next Step) regelmatig een enquête uitgezet om de klantervaringen te meten. Borging van uitvoering verbetermaatregelen is goed.